

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

<u>Informationsnummer</u>	Innehållsförteckning	Sida
	I <i>Meddelanden</i>	
	Kommissionen	
2004/C 102/01	Eurons växelkurs	1
2004/C 102/02	Tolkningsmeddelande från kommissionen om vissa aspekter på bestämmelserna om TV-reklam i direktivet "Television utan gränser"	2
2004/C 102/03	Statligt stöd – Frankrike – Stöd C 10/04 (ex N 94/04) – Omstruktureringsstöd till företaget Bull – Uppmaning att inkomma med synpunkter enligt artikel 88.2 i EG-fördraget ⁽¹⁾	12
2004/C 102/04	Tillstånd till statligt stöd enligt artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget – Fall i vilka kommissionen inte gör några invändningar	19
2004/C 102/05	Förhørsombudets slutrapport i ärende COMP/38.240 – Rör för industriellt bruk (utarbetad enligt artikel 15 i kommissionens beslut 2001/462/EG, EKSG av den 23 maj 2001 om kompetensområdet för förhørsombudet i vissa konkurrensförfaranden (EGT L 162, 19.6.2001, s. 21)) ⁽¹⁾	21
2004/C 102/06	Förhørsombudets slutrapport i ärende COMP/38.359 – Elektriska och mekaniska kol- och grafitprodukter (utarbetad enligt artikel 15 i kommissionens beslut 2001/462/EG, EKSG av den 23 maj 2001 om kompetensområdet för förhørsombudet i vissa konkurrensförfaranden (EGT L 162, 19.6.2001, s. 21)) ⁽¹⁾	22
2004/C 102/07	Förhørsombudets slutrapport i ärende COMP/M.2876 – NewsCorp/Telepiù (i enlighet med artikel 15 i kommissionens beslut C(2001)1461/3 slutlig av den 23 maj 2001 om kompetensområdet för förhørsombudet i vissa konkurrensförfaranden (EGT L 162, 19.6.2001, s. 21)) ⁽¹⁾	23
2004/C 102/08	Yttrande från Rådgivande kommittén för koncentrationer avgivet vid dess 113:e möte den 20 mars 2003 om ett preliminärt utkast till beslut i ärende COMP/M.2876 – NewsCorp/Telepiù ⁽¹⁾	25

<u>Informationsnummer</u>	Innehållsförteckning (fortsättning)	Sida
2004/C 102/09	Förhørsombudets slutrapport i ärende COMP/M.2978 – Lagardère/Natexis/VUP (enligt artikel 15 i kommissionens beslut 2001/462/EG, EKSG av den 23 maj 2001 om kompetensområdet för förhørsombudet i vissa konkurrensförfaranden (EGT L 162, 19.6.2001, s. 21)) ⁽¹⁾	26
2004/C 102/10	Yttrande från Rådgivande kommittén för koncentrationer avgivet vid dess 122:a möte den 22 december 2003 om ett preliminärt utkast till beslut i ärende COMP/M.2978 – Lagardère/Natexis/VUP ⁽¹⁾	27
2004/C 102/11	Yttrande från Rådgivande kommittén för koncentrationer avgivet vid dess 68:e möte den 15 september 1999 om ett preliminärt utkast till beslut i ärende IV/M.1383 – Exxon/Mobil ⁽¹⁾	29
2004/C 102/12	Yttrande från Rådgivande kommittén för koncentrationer avgivet vid dess 82:a möte den 12 juli 2000 om ett preliminärt utkast till ett beslut beträffande ärende COMP/M.1806 – Astra Zeneca/Novartis ⁽¹⁾	30

Meddelande till läsarna (se omslagets tredje sida)

⁽¹⁾ Text av betydelse för EES

MEDELANDE TILL LÄSARNA

EUROPEISKA UNIONENS OFFICIELLA TIDNING PÅ 20 SPRÅK

Den **1 maj 2004** då anslutningsfördraget för de nya medlemsländerna Tjeckien, Estland, Cypern, Lettland, Litauen, Ungern, Malta, Polen, Slovenien och Slovakien träder i kraft kommer *Europeiska unionens officiella tidning* att ges ut på de 20 officiella språken inom unionen.

Det färgade bandet på tidningsomslaget tas bort och språkversionerna kommer att anges med följande ISO-koder: spanska (ES), tjeckiska (CS), danska (DA), tyska (DE), estniska (ET), grekiska (EL), engelska (EN), franska (FR), italienska (IT), lettiska (LV), litauiska (LT), ungerska (HU), maltesiska (MT), nederländska (NL), polska (PL), portugisiska (PT), slovakiska (SK), slovenska (SL), finska (FI) och svenska (SV).

Från och med maj 2004 kommer även cd-romversionen av EUT L och C att vara tillgänglig på 20 språk.

GEMENSKAPENS REGELVERK PÅ 9 NYA SPRÅK

Publiceringen av gemenskapens regelverk på 9 nya officiella språk håller på att förberedas. Det kommer att vara tillgängligt

— i pappersversion genom prenumeration. Banden skickas ut efter hand som de publiceras. Prenumerationspris: 2 000 euro.

När hela serien har kommit ut finns även möjlighet att köra enstaka band.

— i cd-romversion när hela serien har kommit ut i pappersversion. Pris för cd-rommen: 1 000 euro.

— i EUR-Lex.

Hela serien kommer att omfatta drygt 200 band (exakt antal är ännu inte fastställt). Första bandet finns nu tillgängligt på 7 nya officiella språk och kommer snart även ut på maltesiska och estniska.

För ytterligare information var vänlig kontakta något av våra försäljningskontor (se omslagets sista sida).

I

(Meddelanden)

KOMMISSIONEN

Eurons växelkurs ⁽¹⁾

27 april 2004

(2004/C 102/01)

1 euro =

Valuta	Kurs	Valuta	Kurs		
USD	US-dollar	1,1887	LVL	lettisk lats	0,6488
JPY	japansk yen	130,47	MTL	maltesisk lira	0,4246
DKK	dansk krona	7,4406	PLN	polsk zloty	4,7755
GBP	pund sterling	0,6638	ROL	rumänsk leu	40 502
SEK	svensk krona	9,1142	SIT	slovensk tolar	238,42
CHF	schweizisk franc	1,5488	SKK	slovakisk koruna	39,975
ISK	isländsk krona	87,32	TRL	turkisk lira	1 684 951
NOK	norsk krona	8,227	AUD	australisk dollar	1,6212
BGN	bulgarisk lev	1,9465	CAD	kanadensisk dollar	1,6066
CYP	cypriotiskt pund	0,5865	HKD	Hongkongdollar	9,2715
CZK	tjeckisk koruna	32,458	NZD	nyzeeländsk dollar	1,8929
EEK	estnisk krona	15,6466	SGD	singaporiensk dollar	2,0175
HUF	ungersk forint	250,40	KRW	sydkoreansk won	1 369,44
LTL	litauisk litas	3,4529	ZAR	sydafrikansk rand	7,941

(1) Källa: Referensväxelkurs offentliggjord av Europeiska centralbanken.

Tolkningsmeddelande från kommissionen om vissa aspekter på bestämmelserna om TV-reklam i direktivet "Television utan gränser"

(2004/C 102/02)

1. INLEDNING

1. Detta tolkningsmeddelande avser rådets direktiv 89/552/EEG av den 3 oktober 1989 om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television (¹), ändrat genom parlamentets och rådets direktiv 97/36/EG av den 30 juni 1997 (hädanefter kallat "direktivet Television utan gränser" eller "direktivet" (²)). I detta fastställs de rättsliga ramarna för att fritt tillhandahålla TV-tjänster inom Europeiska unionen, i avsikt att främja utvecklingen av en europeisk marknad när det gäller television och närliggande tjänster som till exempel TV-reklam och produktion av audiovisuella program.

2. Det nämnda direktivet innebär samordning på gemenskapsnivå av medlemsstaternas lagstiftning på följande områden:

- Gällande lagstiftning om sändningsverksamhet för television.
- Främjande av produktion och distribution av europeiska verk.
- Allmänhetens tillgång till viktiga evenemang.
- TV-reklam, köp-TV och sponsring.
- Skydd för minderåriga.
- Rätten till genmäle.

3. När det gäller TV-reklam innehåller direktivet "Television utan gränser" bestämmelser som syftar till att förena principen om frihet att göra TV-reklam (viktig eller till och med huvudsaklig inkomstkälla, särskilt för "okodade" kommersiella sändningar) med lämpligt skydd för audiovisuella verk och för allmänheten (både som tittare och konsument). Medlemsstaterna får enligt artikel 3 i direktivet införa strängare eller mer detaljerade bestämmelser för de programföretag som omfattas av deras lagstiftning.

4. För att det skall skapas balans mellan dessa hänsyn anges i direktivet en rad viktiga principer – principen om att skilja mellan redaktionellt innehåll och reklam (³), principen om infogande av reklaminslag mellan och (på vissa villkor) under programmen (⁴), gränser för reklaminslagens längd inom en entimmesperiod och deras andel av den dagliga sändningstiden (⁵), bestämmelser som garanterar skyddet för den mänskliga värdigheten och skyddet för minderåriga (⁶), bestämmelser om sponsring och köp-TV (⁷) samt folkhälsobestämmelser som begränsar möjligheten att göra reklam för vissa produkter (förbud mot reklam för tobak och receptbelagda läkemedel, restriktioner när det gäller reklam för alkoholhaltiga drycker) (⁸).

5. Det bör noteras att även bestämmelserna i direktivet om vilseledande reklam skall tillämpas (⁹). I framtiden kommer gemenskapens konsumentskyddslagstiftning att även omfatta bestämmelserna i det förslag till ramdirektiv om otillbörliga affärsmetoder gentemot konsumenterna på den inre marknaden som nyligen lagts fram. Förslaget till rättsliga ramar grundar sig på ett tillvägagångssätt som är neutralt ur ett teknologiskt perspektiv och som följer principen om att tillämpa gällande lag i ursprungslandet, vilket är förenligt med det tillvägagångssätt som användes vid utarbetandet av det gällande direktivet "Television utan gränser". Av förslaget till ramdirektiv framgår tydligt att det är de sektoriella gemenskapsbestämmelserna som skall gälla om bestämmelserna i direktivet står i strid med dessa sektoriella bestämmelser som reglerar ett visst område.

6. Detta meddelande, som följer på kommissionens meddelande om framtiden för europeisk lagstiftning på det audiovisuella området som antogs den 15 december förra året (¹⁰), syftar till att förtydliga hur relevanta bestämmelser i direktivet skall tillämpas på vissa former av kommersiella meddelanden och vissa därmed sammanhängande metoder som vuxit fram särskilt genom teknikens och marknadernas utveckling. Kommissionen vill på detta sätt förstärka den rättsliga säkerheten för de ekonomiska aktörerna, medlemsstaterna och konsumenterna. Eftersom vissa bestämmelser kan bli föremål för tolkning och det saknas relevant rättspraxis följer man principen att tolka bestämmelserna så liberalt som möjligt.

7. Det offentliga samråd som genomfördes 2003 avseende översyn av direktivet enligt det arbetsprogram som finns som bilaga till fjärde rapporten om tillämpning av direktivet av den 6 januari 2003 (hädanefter kallad "fjärde rapporten") (¹¹) visade att de flesta yttrandena från medlemsstaterna, tillsynsmyndigheter och andra berörda aktörer stödde tanken att man behöver förtydliga hur relevanta bestämmelser i direktivet skall tillämpas på nya reklammetoder. De flesta ansåg också att man måste bedöma huruvida de nämnda metoderna är förenliga med direktivet "Television utan gränser" (¹²). Samma uppfattning fördes fram i det italienska ordförandeskapets slutsatser från det informella mötet i Syracusa för de ministrar som ansvarar för det audiovisuella området (¹³) och i de diskussioner som förts inom kontaktkommittén (¹⁴).

8. De diskussioner som förts inom kontaktkommittén och det offentliga samrådet har också väckt en rad frågor som rör huruvida de reklammetoder som utvecklats – bland annat säljfrämjande referenser, miniinslag och produktplacering – följer direktivet. Det förefaller som om dessa frågor i sin tur har samband med tolkningen av bestämmelser och grundläggande begrepp i direktivet, till exempel när det gäller att skilja mellan redaktionellt innehåll och reklam, sponsring, smyg reklam, infogande av reklam eller reklaminslagens längd.

2. GRUNDLÄGGANDE BESTÄMMELSER OCH ANVÄNDNING AV VISSA AFFÄRSMETODER

2.1 Reklaminslagens längd

2.1.1 Reklaminslagens längd inom en entimmesperiod

9. Utifrån den ursprungliga texten till direktivet "Television utan gränser" har medlemsstaterna gett olika tolkning åt den bestämmelse enligt vilken "reklaminslagens längd inom en given entimmesperiod [inte skall] överskrida 20 %" (artikel 18). Enligt det kriterium med "glidande tid" som vissa medlemsstater tillämpat kunde ett programföretag inte sända mer än 20 % reklam oavsett vilken tidpunkt man betraktar som entimmesperiodens början. Enligt denna tolkning var det absolut förbjudet att sända reklam under en sammanhängande tidsperiod som är längre än 12 minuter. Enligt det kriterium som avser en timme mellan hela klockslag och som använts av andra medlemsstater är referenstimmarna däremot successiva 60-minutersperioder som börjar minut 0 och slutar minut 59 (hel timme) eller som börjar vid en annan tidpunkt än minut 0, till exempel när ett programföretags sändningar börjar kl. 6.05 en viss dag (förskjutna timme). I just detta fall skulle de successiva entimmesperioderna således vara från kl. 6.05 till kl. 7.04, från kl. 7.05 till kl. 8.04 osv.

10. Efter det att direktivet ändrats genom Europaparlamentets och rådets direktiv 97/36/EG av den 30 juni 1997 har artikel 18.2 lydelse: "Reklaminslagens och köp-TV-inslagens längd inom en given timme mellan hela klockslag får inte överstiga 20 %". Gemenskapslagstiftaren har därigenom velat införa det kriterium som avser en timme mellan hela klockslag, dock utan att ange om det rör sig om heltimmar eller förskjutna timmar⁽¹³⁾. Denna avsikt återspeglas i de olika språkversionerna av texten till direktivet⁽¹⁶⁾.

11. Detta kriterium gör det möjligt att behålla bestämmelsen om högst 12 minuters reklam inom en given timme och samtidigt skapa större flexibilitet för programföretagen när det gäller fördelningen av reklaminslag. Enligt denna tolkning tillåter artikel 18.2 i direktivet reklamsändningar under en sammanhängande tidsperiod som är längre än 12 minuter. En sådan reklamsändning kan till exempel påbörjas den femtionde minuten en viss timme och avslutas den tionde minuten följande timme, dock utan att det påverkar den andel av den dagliga sändningstiden som avses i artikel 18.1 (se punkterna 14–18 nedan).

12. Begreppet timme mellan hela klockslag som används i artikel 18.2 i direktivet kan alltså tolkas antingen som heltimme eller som förskjutna timme. Enligt mekanismen med heltimmar är de referenstimmarna som används vid beräkningen av reklaminslagens längd inom en entimmesperiod successiva 60-minutersperioder som börjar minut 0 och slutar minut 59. Enligt mekanismen med förskjutna timmar är referenstimmarna däremot successiva 60-minutersperioder som kan påbörjas efter minut 0 (t.ex. den åttonde minuten en viss timme) och avslutas nästa timme (i detta fall den sjunde minuten följande timme).

13. Detta är ett exempel på den balans man försöker skapa i direktivet mellan friheten att göra reklam och skyddet för allmänheten, eftersom en bestämmelse av detta slag ger största möjliga frihet (jämfört med ursprungsversionen av direktivet) och samtidigt gör det möjligt för behöriga myndigheter att kontrollera att de tidsgränser som fastställts för reklaminslag följs.

2.1.2 Reklaminslagens andel av den dagliga sändningstiden

14. Reklaminslagens och köp-TV-inslagens tillåtna längd definieras som en "andel av den dagliga sändningstiden", som alltså är avgörande. Enligt artikel 18.1 i direktivet är det med hänvisning till detta begrepp som procentandelarna beräknas, dvs. 15 % för reklam och 20 % för köp-TV, reklaminslag och annan form av reklam⁽¹⁷⁾. Begreppet "dag" enligt artikel 18a används också avseende sändningsblock för köp-TV när det gäller kanaler som inte enbart sänder köp-TV⁽¹⁸⁾.

15. Till skillnad från när det gäller begreppet "timme" innehåller direktivet ingen definition av begreppen "dag" eller "daglig sändningstid". Inom TV-sektorn kan "dag" och "daglig sändningstid" tolkas antingen som kalenderdag eller som programdag. Man behöver bara titta i programtablan för att se att programdagen ofta börjar till exempel kl. 06.00 (och inte kl. 24.00) och slutar kl. 05.00 följande dag (och inte vid midnatt).

16. Det förberedande materialet innehåller heller ingen information om hur begreppen "dag" och "daglig sändningstid" bör tolkas. Dessa begrepp kommer därför att förtydligas i detta meddelande "i enlighet med den allmänna systematiken i och syftet med den lagstiftning som bestämmelsen är en del av"⁽¹⁹⁾. Här bör man notera EG-domstolens dom i fråga om tolkning av artikel 11 i direktivet med avseende på infogande av reklam. Domstolen fastslår bland annat följande:

”Av detta följer att om en bestämmelse i direktiv 89/552 inför en inskränkning i spridningen och distributionen av televisionstjänster, utan att gemenskapslagstiftaren har uttryckt denna inskränkning i klara och otvetydiga ordalag, måste denna bestämmelse tolkas restriktivt.

Eftersom artikel 11.3 i direktiv 89/552 i dess ändrade lydelse föreskriver en inskränkning i möjligheten att göra reklamavbrott i sändningar av audiovisuella produktioner, bör denna inskränkning tolkas så restriktivt som möjligt⁽²⁰⁾.

17. Detta innebär att den sedvanliga principen om restriktiv tolkning av undantag eller inskränkning av friheten att tillhandahålla tjänster befästs på området för TV-tjänster⁽²¹⁾. Kommissionen anser därför att begreppen ”daglig sändningstid” och ”dag” kan beräknas på grundval av programdagen, som i sin tur antingen kan motsvara en kalenderdag (som inleds kl. 24.00 och avslutas vid midnatt följande dag) eller skilja sig från denna (och t.ex. börja kl. 06.00 och sluta kl. 05.50 följande kalenderdag).

18. Kommissionen anser att tolkningen av begreppen ”daglig sändningstid” och ”dag” bör göras på grundval av programdagen, som kan motsvara en kalenderdag eller en separat programdag som t.ex. börjar kl. 06.00 och slutar kl. 05.50 följande kalenderdag.

2.2 Reklam- och köp-TV-inslagens form och presentation (artikel 10)

19. Skilja mellan redaktionellt innehåll och reklam. Artikel 10 i direktivet innehåller en rad bestämmelser om reklam- och köp-TV-inslagens form och presentation. I artikel 10.1 i direktivet föreskrivs i synnerhet att TV-reklam och köp-TV-inslag skall vara lätta att känna igen som sådana och hållas klart åtskilda från andra delar av programtjänsten med optiska och/eller akustiska hjälpmedel. Eftersom det finns liknande lydelser i många bestämmelser i direktivet ”Television utan gränser” och i Europeiska konventionen om gränsöverskridande television (”konventionen”) ⁽²²⁾, kan det vara lämpligt att undersöka hur dessa bestämmelser har tolkats inom ramen för konventionen. I den förklarande rapporten om den reviderade Europeiska konventionen om gränsöverskridande television (”den förklarande rapporten”) anges att denna bestämmelse syftar till att skydda allmänintresset genom att man undviker en sammanblandning mellan reklam och köp-TV-program och andra inslag i programtjänsterna ⁽²³⁾. Program som inte följer denna princip om att skilja mellan reklam och redaktionellt innehåll är förbjudna. Samma princip ligger till grund för förbudet mot dolda reklam- och köp-TV-inslag.

20. Enstaka reklam- och köp-TV-inslag. I artikel 10.2 föreskrivs att enstaka reklam- och köp-TV-inslag får förekomma endast undantagsvis. Gemenskapslagstiftaren har härigenom föreskrivit tydliga regler för sändning av reklam och köp-TV, med begränsat utrymme för avvikelser. I rapporten anges att enstaka inslag kan tillåtas under vissa omständigheter, till exempel när det gäller ett enda långt reklaminslag, när den tidsperiod som är tillgänglig för reklam eller köp-TV är mycket kort (t.ex. mellan ronderna i en boxnings- eller brottningsmatch) eller när programföretaget inte har tillräckligt med beställningar från reklamköpare för att flera reklaminslag skall kunna föras samman ⁽²⁴⁾.

21. Miniinslag. Reklaminslag i miniformat har utvecklats i samband med sändning av fotbollsmatcher ⁽²⁵⁾ och innebär att man sänder mycket korta reklaminslag under korta spelavbrott. De nationella myndigheterna måste se till att sändningen av miniinslag inte undergräver grundprinciperna vad gäller TV-reklamens form och presentation enligt artikel 10 i direktivet, dock utan att det påverkar frågan om huruvida sådana korta spelavbrott kan betraktas som ”pauser” enligt artikel 11.2. I det första fallet är det medlemsstatens sak att se till att miniinslagen presenteras på ett sätt som är förenligt med den grundläggande principen i artikel 10.1 i direktivet, dvs. att TV-reklam skall vara ”lätt att känna igen som sådan och hållas åtskild från andra delar av programmet med optiska och/eller akustiska hjälpmedel”. Denna princip syftar till att göra det möjligt för tittarna att skilja mellan redaktionellt innehåll och reklam. Medlemsstaterna skall se till att sändningen av miniinslag är ”undantaget” enligt den bestämmelse som föreskriver att enstaka reklaminslag får förekomma endast undantagsvis (artikel 10.2).

2.3 Infogande av reklam- och köp-TV-inslag (artikel 11)

22. I artikel 11 i direktivet fastställs att reklam- och köp-TV-inslag får infogas mellan program eller, på vissa villkor, i program på sådant sätt och med hänsyn till naturliga pauser samt programmets sändningslängd och karaktär, att varken programmets integritet och värde eller rättighetshavarnas rättigheter kränks. Domstolen har uttryckligen slagit fast att denna artikel inte bara skyddar rättighetshavarnas och programföretagens intressen, utan även skyddar tittarna mot alltför omfattande reklam ⁽²⁶⁾. De villkor som gäller för infogande av reklaminslag under vissa program anges i direktivet. I artikel 11.2 föreskrivs att det i program som består av fristående delar eller i sportprogram och evenemang som struktureras på liknande sätt samt i föreställningar som innehåller pauser, får infogas reklam och köp-TV-inslag endast mellan sådana fristående delar eller i pauserna. I artikel 11.3 förtydligas ytterligare bestämmel-

serna om infogande av reklam under spelfilmer och filmer gjorda för TV. I artikel 11.4 fastställs att om andra program än de som omfattas av punkt 2 avbryts av reklam eller köp-TV-inslag skall en period om minst 20 minuter förflyta mellan reklaminslagen i programmet. I artikel 11.5 fastställs att reklam och köp-TV inte får infogas i sändningar av gudstjänster samt att nyhetsprogram och program om aktuella samhällsfrågor, dokumentärprogram, religiösa program och barnprogram inte får avbrytas av reklam eller köp-TV om deras programlagda sändningstid är mindre än 30 minuter ⁽²⁷⁾.

23. Sportprogram. Kommissionen vill förtydliga hur bestämmelserna i artikel 11 skall tillämpas på sportprogram. Här bör noteras att artikel 11.2 enbart tillämpas på "sportprogram... som innehåller pauser". Pauserna måste vara naturliga och återkommande och ha ett direkt samband med föreställningens eller evenemangets struktur enligt den uttryckliga hänvisningen till "evenemang och föreställningar som struktureras på liknande sätt". I den förklarande rapporten anges att begreppet "fristående del" under sportprogram generellt måste motsvara naturliga pauser för den berörda sporten ⁽²⁸⁾. Här ingår inte enstaka tillfälliga pauser, eftersom alla tänkbara program i så fall skulle omfattas av artikel 11.2 i direktivet och inte enbart de som uttryckligen nämns. När det gäller t.ex. fotboll innebär en sådan tolkning att t.ex. hörna, frispark eller spelarbyte inte är en paus enligt artikel 11.2 om spelet fortsätter. Det förhåller sig dock annorlunda när ett spelavbrott på grund av någon av dessa situationer räknas bort och läggs till den totala matchtiden. Sportprogram som inte innehåller sådana naturliga pauser, t.ex. cykeltävlingar, löpartävlingar eller Formel 1-lopp, omfattas av punkt 4 som avser de program som inte omfattas av punkt 2.

24. Sportprogram som inte innehåller pauser enligt artikel 11.2 i direktivet omfattas istället av artikel 11.4, enligt vilken en period om minst 20 minuter skall förflyta mellan reklaminslagen i sådana program.

2.4 Säljfrämjande referenser

25. Kommissionen behandlade frågan om säljfrämjande referenser i sin andra rapport om tillämpningen av direktivet ⁽²⁹⁾ för att förklara en dom som domstolen meddelat avseende bland annat högsta tillåtna dagliga sändningstid för reklam av detta slag enligt det ursprungliga direktivet "Television utan gränser" innan det ändrades 1997. Som kommissionen framhöll då är säljfrämjande referenser en form av TV-reklam som innebär att studioprogram (särskilt tävlingsprogram) avbryts av att en eller flera varor eller tjänster presenteras och programledarna under tävlingens gång tillfälligt "byter hatt" och gör reklam för de berörda varorna eller tjänsterna.

26. Kommissionen anser att säljfrämjande referenser är förenliga med artikel 10 i direktivet, förutsatt att de är tydligt åtskilda från andra delar av programtjänsten med optiska och/eller akustiska hjälpmedel som gör att tittarna lätt kan se att det rör sig om kommersiella inslag.

27. Det är de behöriga nationella myndigheternas sak att se till att bestämmelserna i artikel 10 i direktivet följs och att anta de genomförandebestämmelser som krävs.

28. Inslagens längd inom en entimmesperiod. Det bör påpekas att säljfrämjande inslag omfattas av de bestämmelser om inslagens längd inom en entimmesperiod och andel av den dagliga sändningstiden som föreskrivs i artikel 18 i direktivet. Kommissionen framhåller dock i sin andra rapport om tillämpningen av direktivet att säljfrämjande referenser som annan reklamform skall omfattas av direktivets bestämmelser om andelen av den dagliga sändningstiden. Det följer av artikel 18.2 i direktivet att de säljfrämjande inslagens (liksom reklaminslagens och köp-TV-inslagens) längd inom en given timme mellan hela klockslag inte får överstiga 20 %. Denna artikel gäller dock inte säljfrämjande referenser som inte presenteras i form av inslag utan som en del av programmet. När säljfrämjande referenser görs på detta sätt måste de enligt domstolens rättspraxis betraktas som en annan form av reklam. Därför kan de bestämmelser om reklamens andel av en viss entimmesperiod som gäller "reklaminslag" och "köp-TV-inslag" inte tillämpas på säljfrämjande referenser ⁽³⁰⁾.

29. Artikel 18.1 i direktivet, som avser den högsta tillåtna andelen reklam- och köp-TV-inslag av den dagliga sändningstiden, skall tillämpas på säljfrämjande inslag och program. Artikel 18.2 i direktivet, som avser TV-reklamens längd inom en given timme, kan dock inte tillämpas på säljfrämjande referenser som görs under programmets gång.

2.5 Smygreklam

30. Dolda reklam- och köp-TV-inslag är förbjudna enligt artikel 10.4 i direktivet "Television utan gränser". I artikel 1 i direktivet definieras smygreklam som "presentation i ord eller bild av varor, tjänster, namn, varumärke eller verksamheter som utövas av en varu- eller tjänsteproducent i program, då sådan presentation av programföretaget avses tjäna som reklam, och då allmänheten kan vilseledas i fråga om presentationens art. Sådan presentation betraktas som avsiktlig, särskilt om den görs mot betalning eller liknande ersättning".

31. För att betraktas som smyg reklam måste presentationen i ord eller bild av varor, tjänster, namn, varumärke eller verksamheter som utövas av en varu- eller tjänsteproducent uppfylla tre villkor: reklamen skall ha gjorts avsiktligt av programföretagen, den skall ha gjorts i reklamsyfte och allmänheten skall kunna vilseledas i fråga om presentationens art.

32. Av denna definition följer att direktivet inte innehåller något absolut förbud mot verbala eller visuella referenser till varor, tjänster, varumärken eller namn på företag som tillhandahåller vissa varor eller tjänster. Denna möjligheter är för övrigt en viktig del av yttrandefriheten, särskilt i dagens värld där varumärken spelar en stor roll.

33. Eftersom smyg reklam måste vara avsiktlig för att kunna betraktas som sådan kan det i praktiken vara ganska svårt för de nationella myndigheterna att göra skillnad mellan smyg reklam och lagliga referenser till varor, tjänster, varumärken eller namn på ekonomiska aktörer. Kommissionen anser det lämpligt att tillämpa kriteriet om "en omotiverat framträdande plats" för en vara, en tjänst, ett varumärke eller företagsnamn. Det kan till exempel vara fallet när referenser till det berörda varumärket eller den berörda varan eller tjänsten ständigt återkommer eller beroende på hur de presenteras och visas. I detta sammanhang bör man beakta det redaktionella innehållet i det program där dessa inslag visas (t.ex. information, långfilmer). Det faktum att en vara får en framträdande plats är till exempel ett tecken på smyg reklam om det inte är motiverat av redigeringskäl för sändningen eller beror på att kommersiella syften påverkat det redaktionella innehållet.

34. Det faktum att en vara får en framträdande plats är till exempel ett tecken på smyg reklam om det inte är motiverat av redigeringskäl för sändningen eller beror på att kommersiella syften påverkat det redaktionella innehållet eller om det riskerar att vilseleda tittarna.

2.6 Köp-TV

35. Enligt bestämmelserna i direktivet kan en kanal helt ägnas köp-TV och sända köp-TV-program hela dagen. Kommissionen har ombetts förtydliga hur bestämmelserna i direktivet skall tillämpas när två kanaler har en gemensam frekvens men separata licenser och en av kanalerna enbart sänder köp-TV-program (oftast nattetid). Kommissionen anser att det faktum att en kanal har samma frekvens som en annan kanal inte hindrar att en kanal som erbjuder köp-TV-tjänster och liknande betraktas som en köp-TV-kanal och alltså omfattas av bestämmelserna i artikel 19 i direktivet.

36. De två kanalerna måste dock ha separata licenser och vara klart åtskilda från varandra, så att det inte föreligger någon risk för sammanblandning. De får med andra ord inte referera till varandras logotyp och måste vara klart åtskilda i såväl tryckta som elektroniska programtablåer.

3. NYA REKLAMMETODER

37. Kommissionen behandlar i sitt meddelande om principer och riktlinjer för gemenskapens audiovisuella politik i den digitala eran⁽³¹⁾ de nya reklammetoder som vuxit fram (till exempel delad skärm – split screen-reklam – och virtuell reklam) och de frågor som de väcker avseende vissa viktiga bestämmelser i direktivet, till exempel när det gäller förbudet mot smyg reklam⁽³²⁾ och behovet av att tydligt skilja mellan reklam och annat material⁽³³⁾. Kommissionen betonade att "svårigheten inte [är] att begränsa utvecklingen av ny marknadsföringsteknik utan att säkerställa att grundläggande principer ... tillämpas även i fortsättningen".

38. På kommissionens begäran gjordes en undersökning av nya reklammetoder av en oberoende konsult⁽³⁴⁾. De viktigaste slutsatserna från denna undersökning återges i kommissionens fjärde rapport om tillämpningen av direktivet. Av undersökningen framgår att delad skärm, virtuell reklam och interaktiv reklam inte i sig är oförenliga med direktivet. Situationen skiljer sig dock åt betydligt mellan de olika medlemsstaterna när det gäller den faktiska användningen av dessa metoder, deras relativa betydelse och de nationella myndigheternas linje.

39. Reklam med delad skärm är förbjuden i vissa medlemsstater (Portugal och Frankrike), men tillåten i andra, bland annat Tyskland och Förenade kungariket. Tyskland är den enda medlemsstaten som har antagit särskilda bestämmelser om detta. Virtuell reklam är förbjuden i Frankrike, Portugal och Norge, eftersom det strider mot principerna för hur reklaminslag får infogas i program. Sådan reklam är dock tillåten i Grekland och Spanien och omfattas av särskilda bestämmelser i Förenade kungariket och Tyskland. Enligt rapporten är Förenade kungariket den enda medlemsstaten som har antagit särskilda bestämmelser om interaktiv reklam. Utöver de regler som fastställts av Independent Television Commission (ITC)⁽³⁵⁾ och de riktlinjer som utarbetats av European Group of Television Advertisers (EGTA)⁽³⁶⁾, förefaller det inte finnas några särskilda bestämmelser som rör interaktiva kommersiella tjänster. Interaktiv reklam befinner sig också fortfarande på experimentstadiet i de flesta medlemsstater.

40. Av undersökningen framgår också att skillnaderna i fråga om hur de nya reklammetoderna behandlas i nationell lagstiftning ofta har sin grund i olika tolkningar av viktiga bestämmelser i direktivet.

3.1 Delad skärm (split screen-reklam)

41. Delad skärm innebär samtidig eller parallell sändning av redaktionellt innehåll och reklam innehåll. Ett eller flera reklaminslag visas till exempel i ett fönster under sändningen av ett program på ett sådant sätt att två åtskilda bilder syns på skärmen. Med denna teknik kan tittaren fortsätta att följa programmet när ett reklaminslag sänds, förutsatt att "reklamfönstret" inte är alltför stort.

42. Ständiga kommittén har inom ramen för konventionen om gränsöverskridande television antagit ett yttrande som innebär att delad skärm visserligen omfattas av konventionen, men att sådan reklam enbart kan betraktas som godtagbar enligt konventionen om den uppfyller följande kriterier: i) en tydlig och lättigenkännlig åtskillnad mellan programinnehåll och reklam innehåll och ii) full överensstämmelse med alla övriga bestämmelser i konventionen, särskilt artikel 7 (programföretagets ansvar), artikel 11 (allmänna reklamstandarder), artikel 12 (reklaminslagens längd), artikel 13 (reklamens form och presentation), artikel 14 (infogande av reklam) och artikel 15 (reklam för särskilda produkter) ⁽³⁷⁾.

43. Bestämmelserna för tekniken med delad skärm varierar beroende på om den används för TV-reklam eller för att visa sponsorföretagets logotyp eller namn.

3.1.1 Delad skärm och TV-reklam

44. I artikel 1 c i direktivet definieras TV-reklam som varje form av sänt meddelande antingen mot betalning eller mot liknande ersättning som syftar till att främja tillhandahållande mot betalning av varor eller tjänster, inklusive fast egendom, eller rättigheter och förpliktelser. Eftersom delad skärm används för att sända sådana meddelanden måste denna teknik enligt direktivet behandlas på samma sätt som andra reklammeddelanden.

45. Presentation (artikel 10). Traditionellt har man skilt mellan redaktionellt innehåll och kommersiella meddelanden genom att hålla dem åtskilda i tiden – reklaminslag infogas mellan eller i program och hålls helt åtskilda från dessa program genom att skärmen har särskiljande optiska och/eller akustiska egenskaper. Av direktivets lydelse och syfte följer att en åtskillnad i tiden från resten av programmet inte är nödvändig om de optiska eller akustiska hjälpmedel som används av programföretaget ger det resultat som lagstiftaren eftersträvar, dvs. att förhindra att tittaren vilsledds att förväxla reklam med redaktionellt innehåll.

46. En åtskillnad i rummet genom optiska och/eller akustiska hjälpmedel gör det möjligt att följa den regel om åtskillnad mellan redaktionellt innehåll och reklam som föreskrivs i artikel 10.1 i direktivet. Denna åtskillnad måste göras på ett sådant sätt att reklam- och köp-TV-inslagen är lätta att känna igen som sådana och hålls klart åtskilda från andra delar av programmet.

47. Principen om åtskillnad mellan reklam och redaktionellt innehåll får således inte tolkas som ett förbud mot reklam med delad skärm. Sådan reklam måste dock följa bestämmelserna om åtskillnad mellan redaktionellt innehåll och reklam enligt artikel 10 i direktivet. Det innebär att reklam med delad skärm skall vara lätt att känna igen som sådan och hållas klart åtskild från andra delar av programmet genom optiska eller akustiska hjälpmedel som syftar till att förhindra att tittaren vilsledds att förväxla reklam med redaktionellt innehåll. Det är tillräckligt att göra en åtskillnad i rummet genom optiska och/eller akustiska hjälpmedel, om det tydligt framgår att det rör sig om reklaminslag och tittarna lätt kan känna igen dem som sådana.

48. Tekniken med delad skärm används vanligen för relativt korta reklaminslag. Sådana reklaminslag måste behandlas på samma sätt som andra TV-reklaminslag med avseende på artiklarna 11 och 18 i direktivet.

49. Infogande av reklam (artikel 11). Artikel 11 syftar dels till att skydda tittarna mot alltför omfattande reklam, dels till att i rättighetshavarnas intresse skydda programmets integritet och ekonomiska värde ⁽³⁸⁾. Det är därför tillrådligt att inhämta godkännande från rättighetshavarna för det program under vilket man vill sända reklam med delad skärm. För att skydda tittarna mot alltför omfattande reklam är eventuella former av reklam med delad skärm som innebär att det audiovisuella verkets integritet kränks dock oförenliga med artikel 11 i direktivet även om godkännande inhämtats från rättighetshavarna.

50. Längd (artikel 18). Bestämmelserna i artikel 18 om reklaminslagens längd inom en entimmesperiod och deras andel av den dagliga sändningstiden är helt tillämpliga på reklam med delad skärm. Det faktum att reklaminslag och köp-TV-inslag med delad skärm enligt artikel 18.2 endast visas på en del av TV-skärmen kan därför inte motivera en mer gynnsam behandling enligt dessa bestämmelser.

51. **Reklaminnehåll.** Reklam med delad skärm måste följa bestämmelserna i artiklarna 12 och 16 om skyddet för den mänskliga värdigheten och skyddet för minderåriga samt bestämmelserna i artiklarna 13 och 15 om förbud mot eller inskränkning av reklam för vissa produkter.

52. Reklam med delad skärm är förenlig med direktivet, förutsatt att den är lätt att känna igen och att den hålls helt åtskild från andra delar av programmet genom akustiska eller optiska hjälpmedel för att förhindra att tittarna vilseleds att förväxla reklam med redaktionellt innehåll. Reklam med delad skärm får inte innebära att programmets integritet kränks. Sådan reklam omfattas helt av bestämmelserna i direktivet om reklamens presentation (artikel 10), infogande av reklam (artikel 11) samt reklamslagens längd (artikel 18) och innehåll (artiklarna 12–16).

3.1.2. Reklam med delad skärm och sponsring

53. I artikel 1 e i direktivet definieras sponsring som varje bidrag, som ges för finansiering av TV-program av ett offentligt eller privat företag i syfte att främja företagets namn, varumärke, anseende, verksamhet eller produkter⁽³⁹⁾. Enligt domen i RTI-målet avseende tolkning av artikel 17 i direktivet innebär artikel 17.1 b i direktivet inget förbud mot att visa sponsorföretagets namn och/eller logotyp vid andra tidpunkter än i början eller slutet av programmet. Enligt denna rättspraxis är det således inte förbjudet att visa sponsorföretagets logotyp och/eller namn under sändningen av det sponsrade programmet⁽⁴⁰⁾.

54. Om tekniken med delad skärm används för att identifiera programmets sponsor, måste detta ske i enlighet med bestämmelserna i artikel 17 i direktivet. Av en systematisk och teleologisk tolkning av direktivet följer dessutom att det skulle vara oförenligt med direktivet att presentera sponsorföretagets logotyp och/eller namn på ett sätt som kan innebära att det sponsrade programmets integritet kränks. Bedömningen av huruvida programmets integritet kränkts görs med beaktande av den berörda presentationens längd och omfattning.

55. Såväl den oberoende undersökningen som diskussionerna inom kontaktkommittén har betonat att sponsring behandlas på olika sätt i nationell lagstiftning, särskilt när det gäller möjligheten att göra referenser till sponsorföretagets eller tredje parts produkter. Artikel 17 innebär inget formellt förbud mot detta. I artikel 1 e definieras sponsring som ett sätt för

sponsorföretaget att främja sin verksamhet. I artikel 17.1 föreskrivs dock att programmen inte skall uppmuntra till köp eller förhyrning av sponsorns eller en tredje parts produkter eller tjänster. Av dessa bestämmelser när de läses tillsammans följer att det som allmän regel är förbjudet att göra uttryckliga referenser till sponsorföretagets eller tredje parts varor eller tjänster under sändningen av de sponsrade programmen, utom när sådana referenser enbart syftar till att identifiera sponsorföretaget eller framhålla anknytningen mellan programmet och sponsorföretaget.

56. Under sändningen av sponsrade program får inga uttryckliga referenser göras till sponsorföretagets eller tredje parts varor eller tjänster, utom när en sådan referens enbart syftar till att identifiera sponsorföretaget eller framhålla anknytningen mellan programmet och sponsorföretaget.

3.2. Interaktiv reklam

57. Interaktiv reklam innebär att tittarna kan lämna information direkt till programföretaget genom en returväg eller interaktivt utforska ett visst område så länge de vill. Kommissionen hänvisar i detta sammanhang till EGTA:s riktlinjer och ITC:s anvisningar⁽⁴¹⁾.

58. Eftersom interaktiv reklam tillhandahålls på individens begäran är det en tjänst inom ramen för informationssamhället och omfattas därför inte av direktivet⁽⁴²⁾. Generellt sett använder tittarna oftast interaktiv reklam efter att ha sett ett reklaminslag under ett program som sänds enligt programtabblån. Ett blinkande textmeddelande visas under reklamslaget för att tala om för tittarna att de kan få tillgång till ytterligare information med hjälp av fjärrkontrollen. Tittarna hämtar fram det interaktiva programmet genom att skicka ett meddelande om detta från fjärrkontrollen. Om tittaren inte har valt att hämta fram det interaktiva programmet, visas således de TV-program som sänds enligt programtabblån och som omfattas av direktivet "Television utan gränser".

59. När tittarna övergår från ett program som visas enligt programtabblån till ett kommersiellt interaktivt program har de också rätt att förvänta sig en liknande nivå på konsumentskyddet som de får enligt bestämmelserna i direktivet "Television utan gränser".

60. Direktivet "Television utan gränser" är således tillämpligt på de program i programtabblån under vilka de interaktiva programmen kan hämtas fram. Detta meddelande ger möjlighet att förtydliga de praktiska konsekvenserna av denna situation

61. För det första, enligt principen om att skilja mellan reklam och redaktionellt innehåll måste den interaktiva ikon som tittaren skall klicka på för att hämta fram det interaktiva programmet vara integrerad i ett reklamprogram som är åtskilt från det redaktionella innehållet och lätt kan kännas igen som sådant. Denna ikon kan visas under ett vanligt reklaminslag eller under ett reklaminslag där tekniken med delad skärm används. I det senare fallet krävs förhandstillstånd från rättighetshavarna ⁽⁴³⁾.

62. För det andra, när tittaren klickar på den interaktiva ikonen får han eller hon inte ledas direkt till reklaminslag som är oförenliga med artiklarna 12-16 i direktivet.

63. För det tredje, eftersom det föreskrivs i artikel 16 att reklam inte skall "direkt uppmåna minderåriga att köpa en produkt eller tjänst genom att utnyttja deras oerfarenhet eller godtrogenhet", får reklaminslag som visas under eller mellan barnprogram inte innehålla ikoner som ger direkt tillgång till interaktiv reklam av det slag som är förbjuden enligt artikel 16. I artikel 15 i direktivet fastställs vissa inskränkningar för TV-reklam och köp-TV avseende alkoholhaltiga drycker. Interaktiv reklam av detta slag som kan hämtas fram direkt från ett program som sänds enligt programtabblån bör därför uppfylla de krav som ställs i artikel 15 på TV-reklam och köp-TV i fråga om alkoholhaltiga drycker.

64. I analogi med bestämmelserna i artikel 10 (dvs. att reklamen skall vara lätt att känna igen som sådan) måste tittarna varnas genom lämpliga optiska och/eller akustiska hjälpmedel när de hämtar fram ett kommersiellt interaktivt program, så att de fritt och med full vetskap kan fatta beslut om detta och inte vilseleds att tro att de meddelanden som visas i det interaktiva programmet är något annat än kommersiella. Tittarna måste således få veta att de genom att klicka på den interaktiva ikonen lämnar de program som sänds enligt programtabblån och som på EU-nivå omfattas av direktivet "Television utan gränser" och hämtar fram ett kommersiellt interaktivt program som omfattas av direktivet om elektronisk handel ⁽⁴⁴⁾. Detta kan ske genom att ett meddelande visas i övergången mellan dessa program, dvs. när tittaren klickat en gång, och att det interaktiva programmet inte hämtas fram förrän tittaren klickat en andra gång. Det är medlemsstaternas sak att fastställa lämpliga bestämmelser för hur tittarna skall garanteras ett adekvat skydd i detta avseende.

65. Om tittaren inte har hämtat fram det interaktiva programmet visas de program som sänds enligt programtabblån och som omfattas av direktivet "Television utan gränser". Det innebär att bestämmelserna i direktivet är tillämpliga avseende skyldigheten att hålla reklamen helt åtskild från det redaktionella innehållet, reklaminslagens innehåll samt skyddet för den mänskliga värdigheten och skyddet för minderåriga. När tittaren fritt och med full vetskap har valt att hämta fram det interaktiva programmet omfattas de meddelanden som visas dock inte av bestämmelserna i direktivet "Television utan gränser" (särskilt när det gäller bestämmelserna om infogande av reklam i artikel 11 och reklamens längd i artikel 18), utan av bestämmelserna i direktivet om elektronisk handel. Oavsett sändningsmetod (dvs. program som sänds enligt programtabblån eller interaktiva program) bör rekommendationen om skydd för den mänskliga värdigheten och skydd för minderåriga skydd följas ⁽⁴⁵⁾.

3.3. Virtuellt sponsring

66. Virtuellt reklam innebär att man använder virtuella metoder för att infoga reklaminslag under sändning av sportevenemang, särskilt genom att byta ut befintliga reklamskyltar på planen eller placera nya bilder (inbegripet tredimensionella) över dem. Virtuellt reklam behandlas i ett memorandum från EBU ⁽⁴⁶⁾ och i anvisningarna från ITC ⁽⁴⁷⁾.

67. Kommissionen anser att denna metod är förenlig med direktivet. Det får dock inte påverka tittarnas bekvämlighet och nöje ⁽⁴⁸⁾ eller innebära att programmets integritet och värde eller rättighetshavarnas rättigheter kränks ⁽⁴⁹⁾. När det gäller möjligheten att infoga sådana virtuella reklaminslag måste man se till att de mål som rör allmänintresset beaktas.

68. Programföretagen och tittarna måste få information i förväg om förekomsten av virtuella bilder, och för virtuellt sponsring krävs förhandstillstånd från arrangören för det evenemang som sänds och från rättighetshavarna.

69. Ett programföretag som har direkt eller indirekt kontroll får mot ersättning infoga virtuellt reklam om detta kan betraktas som sponsring enligt direktivet, särskilt när det gäller repris-sändningar av sportevenemang. Virtuellt sponsring får förekomma (särskilt när sportevenemang sänds i repris) enbart på de ytor kring planen eller stadion där reklammeddelanden kan placeras ut fysiskt och som normalt används för reklamändamål. Virtuella reklammeddelanden får inte heller vara mer iögonfallande eller framträdande än de som normalt förekommer på platsen. Dessutom måste bestämmelserna om sponsring följas helt, särskilt artiklarna 1 och 17 i direktivet.

4. SLUTSATSER

70. Syftet med detta tolkningsmeddelande är att ange hur bestämmelserna i direktivet skall tillämpas på vissa affärsmetoder och nya reklammetoder för att förtydliga reglerna och skapa ökad rättslig säkerhet för aktörerna. Tolkningsmeddelanden påverkar inte de eventuella tolkningar av berörda bestämmelser och begrepp som görs av EG-domstolen, som är den högsta instansen för tolkning av gemenskapslagstiftningen.

71. Detta meddelande syftar till att förtydliga gällande bestämmelser i direktivet, inte till att införa nya bestämmelser. Meddelandet får inga konsekvenser för resultatet av kommis-

sionens kommande översyn av direktivet eller för tillämpningen av andra bestämmelser i gemenskapslagstiftningen, t.ex. copyright-bestämmelser⁽⁵⁰⁾.

72. Detta meddelande påverkar inte medlemsstaterna möjligheter att införa strängare eller mer detaljerade bestämmelser enligt artikel 3 i direktivet.

73. Kommissionen vill framhålla att utfärdade riktlinjer och samreglering kan ha en viktig roll i det konkreta genomförandet av principerna och bestämmelserna i direktivet.

⁽¹⁾ EGT L 298, 17.10.1989, s. 23.

⁽²⁾ EGT L 202, 30.7.1997, s. 60.

⁽³⁾ Se artikel 10 i direktivet.

⁽⁴⁾ Artikel 11 i direktivet.

⁽⁵⁾ Artiklarna 18 och 19a i direktivet.

⁽⁶⁾ Artiklarna 12 och 16 i direktivet.

⁽⁷⁾ Artikel 17 avseende sponsring och artiklarna 18a och 19 avseende köp-TV.

⁽⁸⁾ Artiklarna 13, 14, 15 och 17.

⁽⁹⁾ Direktiv 84/450/EEG, ändrat genom direktiv 97/55/EG.

⁽¹⁰⁾ KOM(2003) 784 slutlig.

⁽¹¹⁾ Fjärde rapporten från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om tillämpningen av direktiv 89/552/EEG "Television utan gränser", KOM(2002)778 slutlig: http://europa.eu.int/comm/avpolicy/regul/twf/applica/comm2002_778final_fr.pdf

⁽¹²⁾ Alla icke konfidentiella inlägg finns tillgängliga på: <http://europa.eu.int/comm/avpolicy/regul/review-tw2003/contribution.htm>

⁽¹³⁾ Slutsatserna finns på: <http://www.comunicazioni.it/en/Img/8/Conclusioni%20in%20inglese.pdf>

⁽¹⁴⁾ Denna kommitté inrättades under kommissionen enligt artikel 23a i direktivet "Television utan gränser" och har främst till uppgift att underlätta ett effektivt genomförande av direktivet.

⁽¹⁵⁾ Se vidare rapporten om tillämpningen av direktiv 89/552/EEG och förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av rådets direktiv 89/552/EEG av den 3 oktober 1989 om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television, KOM(95) 86 slutlig, s. 43.

⁽¹⁶⁾ Se versionerna på franska ("heure d'horloge"), engelska ("clock hour"), svenska ("timme mellan hela klockslag"), danska ("klokke time"), spanska ("hora de reloj"), italienska ("oro d'orologio"), portugisiska ("hora de relógio"), tyska ("gerechnet ab einer vollen Stunde"), nederländska ("klokuur").

⁽¹⁷⁾ Artikel 18.1 i direktivet.

⁽¹⁸⁾ Enligt denna artikel skall det högsta antalet sändningsblock för köp-TV per dag vara åtta när det gäller kanaler som inte uteslutande är avsedda för köp-TV, och den sammanlagda sändningstiden får inte överstiga tre timmar per dag.

⁽¹⁹⁾ EG-domstolens dom av den 9 januari 2003 i mål C-257/00, *Nani Givane m.fl. mot Secretary of State for the Home Department*, REG 2003, s. I-345, punkt 37.

⁽²⁰⁾ EG-domstolens dom av den 28 oktober 1999 i mål C-6/98 ("ARD"), *Arbeitsgemeinschaft Deutscher Rundfunkanstalten (ARD) mot PRO Sieben Media AG*, REG 1999, s. I-7599, punkterna 30-31.

⁽²¹⁾ EG-domstolens dom av den 26 april 1988 i mål 352/85, *Bond van Adverteerders*, REG 1988, s. 2 085, punkt 36.

⁽²²⁾ Den konsoliderade konventionen finns på följande webbadress: http://www.coe.int/T/F/Droits%5Fde%5F1%27Homme/Media/2%5FT%2DFT/2%5FTexte%5Fde%5F1a%5FConvention/PDF_E%20CETT.pdf

⁽²³⁾ Se den förklarande rapporten, ändrad genom bestämmelserna i det protokoll som trädde i kraft den 1 mars 2002, punkt 228: <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Reports/Html/132.htm>

⁽²⁴⁾ Förklarande rapporten, *op. cit.*, punkt 229.

⁽²⁵⁾ Se undersökning gjord av Europeiska audiovisuella observationsorganet med titeln "The Insertion of Short Advertisement spots during football matches": http://www.obs.coe.int/online_publication/expert/ad_football.html.en

⁽²⁶⁾ EG-domstolens dom av den 23 oktober 2003 i mål C-245/01 "RTL", *RTL Television GmbH mot Niedersächsische Landesmedienanstalt für privaten Rundfunk*, punkt 64, ännu ej publicerad i rättsfallssamlingen.

- (27) Det bör påpekas att man i den engelska språkversionen av direktivet från 1989 använde termen "programmed duration". I direktivet från 1997 har denna term ändrats till "scheduled duration" för att förtydliga att referenstiden är den som anges i programföretagets programtablä.
- (28) Förklarande rapport, *op. cit.*, punkt 247.
- (29) Andra rapporten från kommissionen till rådet, Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén om tillämpningen av direktiv 89/552/EEG "Television utan gränser". Rapporten finns tillgänglig på: <http://europa.eu.int/comm/avpolicy/regul/twff/applica/156fr.htm>
- (30) EG-domstolens dom av den 12 december 1996 i förenade målen C-320, 328, 329, 337-339/94 ("RTI"), *Reti Televisive Italiane SpA (RTI), Radio Torre, Rete A Srl, Vallau Italiana Promomarket Srl, Radio Italiana Solo Musica Srl e.a. et Gete Srl mot Ministero delle Poste e Telecomunicazioni*, REG 1996, s. I-6471, punkt 37.
- (31) Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén av den 14 december 1999, KOM(1999) 657 slutlig.
- (32) Artikel 10.4.
- (33) Artikel 10.1.
- (34) Undersökning av Bird & Bird och Carat Crystal: http://europa.eu.int/comm/avpolicy/stat/bird_bird/pub_rapportfinal_en.pdf
- (35) Det brittiska tillsynsorgan vars befogenhet nu utövas av OFCOM. ITC:s anvisningar om interaktiv reklam finns på följande webbadress: http://www.ofcom.org.uk/codes_guidelines/broadcasting/tv/vrs_code_notes/i_tv/?a=87101
- (36) EGTA:s riktlinjer för kommersiell kommunikation om de nya interaktiva tjänsterna: <http://www.egta.com/pages/EGTA-Code-DEF.fr.pdf>
- (37) Yttrande nr 9 antaget under mötet i Ständiga kommittén den 29–30 april 2002: [http://www.coe.int/t/e/human%5Frights/media/2%5FT%2DTT/5%5FMeeting%5Freports/T-TT\(2002\)002%20E%20Report%2030e.asp#TopOfPage](http://www.coe.int/t/e/human%5Frights/media/2%5FT%2DTT/5%5FMeeting%5Freports/T-TT(2002)002%20E%20Report%2030e.asp#TopOfPage)
- (38) Detta följer särskilt av artikel 11.1 och från RTL-domen i mål C-245/1, *op. cit.*
- (39) Dessa begrepp definieras i artikel 1 i direktivet.
- (40) Domen i RTL-målet, *op. cit.*
- (41) *Op. cit.*
- (42) Det skydd direktivet ger konsumenterna i fråga om vilseledande reklam gäller dock även interaktiv reklam. När ramdirektivet om illojala affärsmetoder antas, kommer bestämmelserna i det direktivet att vara tillämpliga även på interaktiv reklam.
- (43) Se punkt 51 ovan.
- (44) Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden ("Direktivet om elektronisk handel") (EGT L 178, 17.7.2000, s. 1).
- (45) Rådets rekommendation 98/560/EG av den 24 september 1998 om utvecklingen av konkurrenskraften hos den europeiska industrin för audiovisuella tjänster och informationstjänster genom främjande av nationella system för att uppnå en jämförbar och effektiv skyddsnivå för minderåriga och för den mänskliga värdigheten (EGT L 270, 7.10.1998, s. 48).
- (46) Memorandum från EBU (European Broadcasting Union) om virtuell reklam: http://www.ebu.ch/departments/legal/pdf/leg_virtual_advertising.pdf?display=EN
- (47) ITC:s riktlinjer för virtuell reklam: http://www.ofcom.org.uk/codes_guidelines/broadcasting/tv/adv_spon/rules_amount_scheduling_adv/va_note?a=87101
- (48) Det faktum att man beaktar de intressen som tittaren har som konsument framgår också av domen i RTL-målet, *op. cit.*, punkterna 62-65.
- (49) Dom i RTL-målet, *op. cit.*, punkt 52.
- (50) Särskilt Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (EGT L 167, 22.6.2001, s. 10).

STATLIGT STÖD – FRANKRIKE

Stöd C 10/04 (ex N 94/04) – Omstruktureringsstöd till företaget Bull

Uppmaning att inkomma med synpunkter enligt artikel 88.2 i EG-fördraget

(2004/C 102/03)

(Text av betydelse för EES)

Genom den skrivelse, daterad den 16 mars 2004, som återges på det giltiga språket på de sidor som följer på denna sammanfattning, underrättade kommissionen Frankrike om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende ovan nämnda stöd.

Berörda parter kan inom en månad från dagen för offentliggörandet av denna sammanfattning och den därpå följande skrivelsen inkomma med sina synpunkter på det stöd avseende vilket kommissionen inleder förfarandet. Synpunkterna skall sändas till följande adress:

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för konkurrens
Registreringsenheten för statligt stöd
B-1049 Bryssel
Fax (32-2) 296 12 42

Synpunkterna kommer att meddelas Frankrike. Den tredje part som inkommer med synpunkter kan skriftligen begära konfidentiell behandling av sin identitet, med angivande av skälen för begäran.

SAMMANFATTNING

Förfarande

Den 13 november 2002 avslutade kommissionen det förfarande som anges i artikel 88.2 med avseende på det likviditetsslån på 450 miljoner euro som den franska staten hade beviljat Bull, genom ett positivt beslut, på villkor att stödet betalades tillbaka senast den 17 juni 2003⁽¹⁾. Den 26 november 2003 hänsköt kommissionen ärendet till domstolen, eftersom Frankrike underlät att rätta sig efter beslutet⁽²⁾. De franska myndigheterna anmälde det planerade stödet genom en skrivelse av den 20 februari 2004.

Beskrivning av stödmottagaren, omstruktureringsplanen och stödet

Bull är en internationell koncern som främst är verksam på området högkapacitetsservrar för professionellt bruk och specialiserade IT-tjänster. Företagets omsättning 2003 uppgick till 1 265 miljoner euro. Bull är ett aktiebolag som lyder under fransk lagstiftning. Företagets största aktieägare är franska staten, France Télécom, Motorola och NEC⁽³⁾.

1999 tvingades Bull sälja av tillgångar och friställa personal. Sedan 2001 har svårigheterna accentuerats, på grund av börsnedgången för teknikaktier, krisen för IT-sektorn som helhet, de minskade telekom-marknaderna, företagets minskade vinster och internationella spänningar. Efterfrågan väntas visserligen återhämta sig i framtiden, men ökningen kommer att ske i

långsammare takt än under förra årtiondet och på kort sikt och inom ett flertal segment kommer marknadssituationen att förbli relativt svår.

En ny omstruktureringsplan från 2002 består i en kraftig minskning av allmänna utgifter, en minskning av arbetsstyrkan till 7 800 personer i slutet av 2003 och en förnyad strategisk fokusering på företagets kärnkompetens, nämligen högkapacitetsservrar som bygger på det egna operativsystemet GCOS, IT-tjänster med anknytning till Bulls produkter och utveckling av ett sortiment bestående av öppna servrar⁽⁴⁾. Bulls utvecklingsstrategi bygger på följande tre huvudinslag:

- Att uppgradera utbudet av stora företagsservrar och säkerställa att kundernas lösningar kommer att förbli gångbara, samtidigt som de kan utnyttja nya konkurrenskraftiga tekniska landvinningar.
- Att positionera sig som marknadsledare i Europa för grundlösningar som bygger på Intel 64 bits och mjukvara från öppna källor till utvalda målgrupper.
- Att fortsätta utvecklingen av tjänster inom de områden där Bull har unik kompetens, särskilt i fråga om att tillhandahålla kompletta lösningar (hårdvara + mellanprogramteknik + tillämpningar) till prioriterade sektorer, som den offentliga sektorn (skatter och tullar, sociala system, e-förvaltning), försvar och säkerhet, samt telekomoperatörerna.

⁽¹⁾ EUT L 209, 19.8.2003, s. 1.

⁽²⁾ Registrerat som nr C 10/2004.

⁽³⁾ <http://www.bull.com>

⁽⁴⁾ Se kommissionens beslut nr 2003/599/EG av den 13 november 2002 om det likviditetsslån som Frankrike beviljat företaget Bull (undsättningsstöd) (EUT L 209, 10.8.2003, s. 1), för mer detaljerad information om omstruktureringsplanen.

Den omstruktureringsplan som läggs fram i anmälan innehåller en finansieringsplan. Utöver stödet innehåller planen följande två huvudinslag:

- En minskning av skulden på 204 miljoner euro till innehavarna av konvertibla skuldebrev i storleksordningen 90 %, i kombination med ett erbjudande att göra om dessa värdepapper till aktier eller till aktier i kombination med teckningsrätter.
- Ett kapitaltillskott som skall lanseras på marknaden och är garanterat upp till 33 miljoner euro genom en grupp investorer.

Det anmälda stödet kommer att ges i form av en utbetalning på 517 miljoner euro som kommer att göras tidigast i januari 2005. Denna utbetalning kommer att ersätta det undsättningsstödet som dessförinnan återbetalas. I gengäld har franska staten infört en klausul om återbetalning efter återgång till lönsam drift, vilket innebär att Bull skall betala in 23,5 % av sitt konsoliderade årsresultat före skatt till staten under en period på åtta år från och med det räkenskapsår som avslutas den 31 december 2005. Enligt de franska myndigheterna motsvarar denna klausul ett nuvärde på mellan 50 och 60 miljoner euro.

Preliminär bedömning

Den åtgärd som har anmälts av franska staten utgör stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget. Kommissionen har preliminärt granskat detta stöd mot bakgrund av gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter⁽⁵⁾. Det är uppenbart att företaget skall anses vara i svårigheter. Kommissionen tvivlar däremot på att planen garanterar att företaget åter kommer att bli livskraftigt. De senaste ekonomiska beräkningarna visar att företaget kommer att bli livskraftigt igen om balansräkningen går ihop, men kommissionen anser att ett år är en alltför begränsad tidsperiod för att återgången till lönsam drift verkligen skall kunna bevisas. Prognoserna för de berörda marknaderna är inte särskilt detaljerade, de är inte alltid samstämmiga och det verkar som om åtskilliga kommer att förbli svårbehandlade, åtminstone på kort sikt. Ett mer grundläggande problem är att den information som lämnats av de franska myndigheterna inte räcker till för att det skall vara möjligt att avgöra om Bull kommer att kunna dra nytta av en eventuell marknadsuppgång, eftersom koncernens återstående verksamhet i hög grad vilar på tillverkningen av sådana system som är utsatta för intensiv konkurrens. Rekapitaliseringsplanen visar inte heller någon ny partner utöver de operatörer som redan är involverade, nämligen France Télécom och NEC.

Med tanke på hur stort stödbeloppet är tvivlar kommissionen även på att snedvridningar av konkurrensen kan förhindras, att stödet är begränsat till den miniminivå som är nödvändig och att stödet inte förser företaget med ett överskott av likvida medel som skulle kunna användas för aggressiva verksamheter som snedvrider marknaden och som inte har anknytning till omstruktureringen. Det framgår exempelvis inte tydligt vad förhållandet mellan solvens och likviditet kommer att bli efter det att stödet har betalats ut och hur dessa förhåller sig i jämförelse med konkurrenterna på de relevanta marknaderna.

⁽⁵⁾ EGT C 288, 9.10.1999, s. 2.

Kommissionen har därför, mot bakgrund av de upplysningar som har ställts till dess förfogande och efter sin preliminära bedömning, beslutat att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget.

SKRIVELSE

"Par la présente, la Commission a l'honneur d'informer la France qu'après avoir examiné les informations fournies par vos autorités sur la mesure citée en objet, elle a décidé d'ouvrir la procédure prévue à l'article 88, paragraphe 2, du traité CE.

1. Procédure

- (1) Le 13 novembre 2002, la Commission a clôturé la procédure prévue à l'article 88, paragraphe 2, à l'encontre de l'avance de trésorerie de 450 millions d'euros accordée par la France à Bull par une décision positive à condition que l'aide soit remboursée au plus tard le 17 juin 2003⁽⁶⁾. Le 27 novembre 2003, la Commission a saisi la Cour de justice pour non-respect de la décision par la France⁽⁷⁾. Fin 2003 et début 2004, plusieurs réunions ont eu lieu au cours desquelles les autorités françaises et la société Bull ont commenté le plan de restructuration et en particulier la troisième étape, celle de la recapitalisation. Les autorités françaises ont notifié le projet d'aide par courrier du 20 février 2004.

2. Description du bénéficiaire, du plan de restructuration et de l'aide

2.1. Le bénéficiaire

- (2) Bull est un groupe informatique international, basé en Europe, et effectuant des opérations dans plus de 100 pays⁽⁸⁾. Le groupe Bull est principalement actif dans deux domaines:

— Serveurs informatiques professionnels haut de gamme:

- (3) Bull conçoit et offre une gamme de grands serveurs à usage professionnel, développés autour du système d'exploitation propriétaire GCOS. En marge de cette gamme, Bull commercialise des serveurs de technologie IBM et des serveurs de technologie NEC. En outre, Bull fournit à ses clients des services de maintenance directement liés aux serveurs. Dans ce premier domaine, les autorités françaises indiquent que la part de marché européenne de Bull est estimée à 3 %. Ses principaux concurrents en la matière sont IBM (46,6 % de parts de marché), Fujitsu/Siemens (11,75 %), et Sun (11,07 %).

— Services spécialisés en ingénierie informatique:

- (4) L'offre de Bull dans le domaine de l'ingénierie informatique (développement et intégration de différentes applications, ingénierie d'architectures logicielles, etc.) est regroupée au sein de la division Integris. Dans ce domaine, les principaux concurrents de Bull sont Xerox, Compaq, IBM, Hewlett Packard, Oracle et SAP. La part de marché de Bull au niveau européen est, selon les autorités françaises, inférieure à 1 %.

⁽⁶⁾ JO L 209 du 19.8.2003, p. 1.

⁽⁷⁾ Enregistré sous le numéro C-504/03.

⁽⁸⁾ <http://www.bull.com>

- (5) Le chiffre d'affaires de Bull en 2003 atteint 1 265 millions d'euros. Il se répartit ainsi: produits 46 %, maintenance associée 27 %, services 27 %.
- (6) Bull est une société anonyme de droit français. Ses actionnaires comprennent l'État pour 16,3 % et France Télécom, Motorola et NEC chacun pour 16,9 %, des investisseurs institutionnels pour 14 %, Dai Nippon Printing (DNP) pour 5,3 %, des salariés pour 5,9 % et les autres pour 7,8 %.
- (7) Depuis 1994, pour résoudre les difficultés rencontrées au début des années 90, Bull a mis en œuvre les mesures prévues par le plan de restructuration⁽⁹⁾. En particulier, Zenith Data Systems a été cédée et la division OSS a été fermée. En outre, le gouvernement français a procédé à la privatisation de Bull en ouvrant son capital. À partir de 1999, de nouveau, Bull a été contrainte de céder des actifs et à licencier du personnel. En 2000, un plan a conduit à un recentrage stratégique, la cession des actifs non stratégiques, ainsi qu'une réduction des coûts. Fin 2001, Bull n'employait plus qu'environ 9 500 personnes dans toute l'Europe, au lieu de 11 500 en 1999.
- (8) Malgré ces mesures, ce plan a échoué en 2001. D'une part la crise boursière des valeurs technologiques a conduit à un échec de l'introduction en bourse d'Integris, qui comprenait les activités de service françaises fortement déficitaires. D'autre part, la crise du secteur de l'Internet a lourdement pénalisé les activités de technologies liées à l'Internet. L'effondrement du marché des télécommunications et de la bulle Internet, la forte réduction des marges des entreprises et les tensions internationales ont conduit à une contraction de la demande. Les dépenses des entreprises dans les ordinateurs ont fortement chuté en 2002 (- 25 % pour les serveurs moyens et haut de gamme). Bull avait en effet investi fortement dans ces technologies, en axant son offre commerciale sur les concepts de «e-services» et de «net-infrastructure».

2.2. Perspectives sur les marchés en cause

- (9) La notification contient l'information suivante sur les perspectives de l'évolution de la demande et des prix sur les marchés en cause. En 2003 selon des données préliminaires, la légère reprise des ventes en volume (environ 3 %, selon des analyses provisoires) serait compensée par une forte guerre des prix (source IDC). Quant aux dépenses de services, elles auraient progressé d'environ 15 % en 2003 en Europe de l'Ouest selon Gartner après une quasi-stagnation en 2002 (+ 1 %), mais avec une situation très différenciée selon les pays. En France, principal marché de Bull, sur le segment des services, elles auraient diminué d'environ 3 % à 5 % (source Syntec informatique).
- (10) Pour l'avenir, en dépit d'une grande incertitude sur l'évolution de l'année 2004, la reprise de la demande est prévue à un rythme plus modéré que lors de la décennie précédente, sous l'effet conjugué de plusieurs facteurs: la diminution des tarifs de communication, le développement des réseaux à haut débit, l'essor des téléprocédures dans le

secteur public, la montée en puissance des partages d'application via Internet, le développement de la mobilité et la prise en compte croissante des contraintes de sécurité, et enfin la généralisation des technologies numériques qui remplacent partout les outils analogiques préexistants.

- (11) Ainsi, IDC, dans une étude datant de décembre 2002, prévoit en Europe de l'Ouest une progression de 30 % des dépenses des entreprises dans les services et de près de 20 % dans les serveurs d'ici 2006. Les prévisions plus récentes de Gartner (novembre 2003) pour les services en Europe de l'Ouest sont de + 3 % en 2004 et un taux de croissance moyen annuel de 6,2 % entre 2002 et 2007. Pour les serveurs, la croissance sera surtout différenciée en fonction des technologies employées; en particulier les composants Intel Itanium, qui constituent la base de la nouvelle offre de serveurs de Bull, et commencent à être utilisés en 2003, devraient atteindre 8 milliards d'euros de chiffre d'affaires en 2008.

2.3. Plan de restructuration

- (12) Le 2 décembre 2001, un nouveau président a été nommé à la tête de Bull. Le 14 mars 2002, le conseil d'administration a adopté un nouveau plan de restructuration, social et industriel de grande ampleur articulé autour de trois axes⁽¹⁰⁾:
- une réduction massive des frais généraux (diminution par deux de leur poids dans le chiffre d'affaires) via une refonte de l'organisation de l'entreprise destinée à mieux optimiser les ressources du groupe et à renforcer les synergies entre les activités serveurs et services;
 - une réduction massive des effectifs à 7 800 fin 2003;
 - un recentrage sur les points forts de l'entreprise (serveurs propriétaires GCOS, services informatiques liés aux produits Bull, développement d'une nouvelle gamme de serveurs ouverts) via d'importantes cessions d'actifs industriels.
- (13) La stratégie de développement de Bull, qui s'appuie sur un réseau international de commercialisation encore très dense, est fondée sur trois axes majeurs:
- valoriser le parc de grands serveurs d'entreprises en assurant la pérennité des solutions utilisées par les clients tout en leur apportant une évolution technologique compétitive;
 - se positionner comme le leader européen des solutions à base d'architecture Intel 64 bits et de logiciels «open source» sur des marchés ciblés;
 - poursuivre le développement des activités de services dans les domaines où Bull se différencie, en particulier par la fourniture de solutions complètes (matériel + middleware + applications) à des secteurs prioritaires, tels que le secteur public (impôts et douanes, systèmes sociaux, e-gouvernement), la défense et la sécurité, ainsi que les opérateurs de télécommunications.

⁽⁹⁾ Conformément aux engagements pris par la France et dont la Commission a pris note dans sa décision 94/1073/CE du 12 octobre 1994 concernant une aide d'État de la France au groupe Bull sous la forme d'une augmentation de capital non notifiée (JO L 386 du 31.12.1994, p. 1).

⁽¹⁰⁾ Voir la décision 2003/599/CE de la Commission du 13 novembre 2002 concernant l'avance de trésorerie accordée par la France à la société Bull (aide au sauvetage) (JO L 209 du 10.8.2003, p. 1), pour davantage de détail sur le plan de restructuration.

(14) Le plan de restructuration, tel qu'il est présenté dans la notification, comprend le volet financier qui constitue la dernière phase du plan de restructuration mis en œuvre par Bull depuis le 14 mars 2002. Les principes directeurs de ce plan sont les suivants:

— une réduction de la dette de 204 millions d'euros envers les porteurs d'océanes (obligations convertibles) émises en 2000 et remboursables en janvier 2005 de l'ordre de 90 %, en combinaison avec une offre de conversion de leurs titres en actions ou en actions assorties de bons de souscriptions d'actions. Ceci se traduit par un report de l'échéance de leurs obligations, une réduction du coupon annuel et une suppression de la prime de remboursement. Les conditions de l'offre d'échange de leurs obligations sont soit à titre principal 20 actions nouvelles pour une obligation, soit à titre subsidiaire 16 actions plus 16 bons de souscription d'actions. Par cette voie, les porteurs d'océanes n'apporteraient aucun capital dans un scénario minimal, 9 millions d'euros dans un scénario intermédiaire et 18 millions d'euros dans un scénario maximal;

— une augmentation de capital qui sera lancée sur le marché et garantie à hauteur de 33 millions d'euros par un groupe d'investisseurs sur la base d'un prix de souscription de 0,10 euro. Les actionnaires historiques de Bull, NEC et France Télécom apporteront chacun 7,5 millions d'euros. Un client important de Bull, Debeka (compagnie d'assurances allemande) apportera un montant de 3 millions d'euros. Les fonds d'investissements Axa Private Equity et Artemis participeront pour un montant de 7 millions d'euros, respectivement 2 millions d'euros. Finalement, 350 cadres dirigeants du groupe Bull participeront pour un montant minimal de 6 millions d'euros. Il est envisagé que les actionnaires minoritaires apporteront du capital additionnel à hauteur de 11 millions d'euros. Les porteurs d'océanes garantissent ce parti de l'augmentation de capital dans le cas où la souscription par les actionnaires minoritaires est insuffisante. L'augmentation totale pourrait en fait atteindre 62 millions d'euros;

— l'aide décrite ci-dessous, qui consiste en un versement de 517 millions d'euros accompagné d'une clause de retour à meilleure fortune.

(15) Après la mise en œuvre de l'ensemble de ces mesures, les capitaux propres de Bull atteindraient selon le cas entre 13 et 31 millions d'euros. Les projections financières associées au plan sont les suivantes:

En millions d'euros	2004	2005	2006	2007
Chiffre d'affaires	[...] (*)	[...]	[...]	[...]
EBIT	[...]	[...]	[...]	[...]
Résultat net	[...]	[...]	[...]	[...]

(*) Secret d'affaires.

2.4. Description de l'aide

(16) L'aide notifiée prendra la forme d'un versement de 517 millions d'euros, qui sera effectué au plus tôt le 31 décembre 2004. Ce montant équivaut à l'aide au sauvetage, y inclus les intérêts depuis son versement en décembre 2001 et juin 2002. L'aide ne sera effectivement versée qu'après le remboursement par Bull de cette aide au sauvetage. En échange, l'État impose une clause de retour à meilleure fortune structurée sous la forme du versement à l'État par la société Bull de 23,5 % de son résultat courant avant impôts annuel consolidé pendant une période de 8 ans à compter de l'exercice clos au 31 décembre 2005. Les détails de cette clause sont les suivants:

— le résultat courant avant impôts annuel consolidé est déterminé à partir des comptes consolidés de Bull tels que publiés par la société au Bulletin des annonces légales et obligatoires et est égal au résultat d'exploitation diminué des frais financiers et augmenté des produits financiers;

— le paiement relatif à la clause est soumis à une franchise de 10 millions d'euros:

— dans le cas où l'agrégat de référence est inférieur à la franchise, aucun paiement n'est dû au titre de l'année considérée,

— dans le cas où l'agrégat de référence est supérieur à la franchise, le paiement est égal au taux de prélèvement multiplié par la portion de l'agrégat de référence excédant la franchise;

— dans le cas où le paiement lié à la clause aurait pour conséquence une diminution des capitaux propres de la société Bull à un niveau inférieur à 10 millions d'euros, alors ce paiement ne serait pas dû au titre de l'année considérée;

— dans le cas où les flux de trésorerie générés/requis par les opérations seraient inférieurs à la franchise, le paiement lié à la clause ne serait pas dû au titre de l'année considérée;

— Bull pourra à tout moment procéder au rachat anticipé de la clause de retour à meilleure fortune, et mettre fin à l'ensemble des dispositions de l'accord. Le prix de ce rachat sera alors déterminé à dire d'expert sur la base de l'ensemble des stipulations de l'accord, d'une part, et des perspectives d'activité de Bull pour la durée restant à courir jusqu'au 31 décembre 2012, d'autre part. Le prix sera communiqué par la Société Bull à l'État qui disposera alors d'un délai de 15 jours pour exprimer son accord. En cas de désaccord persistant, l'une des parties pourra demander la nomination d'un expert indépendant auprès du Tribunal de commerce de Paris, ce dernier étant chargé de déterminer le prix de rachat. Ses conclusions s'imposeront aux parties.

(17) Selon les autorités françaises, cette clause représente une valeur actualisée comprise entre 50 et 60 millions d'euros. L'aide maximale, par conséquent, s'élèverait à 467 millions d'euros, soit environ 90 % de la créance existante. De cette façon, les autorités françaises cherchent à assurer un traitement similaire à celui des porteurs d'océanes qui, également, renoncent à environ 90 % de leurs créances.

3. Appréciation de l'aide

(18) Conformément à l'article 6 du règlement (CE) n° 659/1999 du Conseil portant modalités d'application de l'article 88 du traité⁽¹¹⁾, la Commission inclut dans sa décision d'ouvrir la procédure formelle d'examen une évaluation préliminaire de la mesure, visant à déterminer si elle présente le caractère d'une aide et les raisons qui incitent à douter de sa compatibilité avec le marché commun.

3.1. Existence d'une aide

(19) L'article 87, paragraphe 1, du traité CE déclare incompatibles avec le marché commun, dans la mesure où elles affectent les échanges entre les États membres, les aides accordées par les États ou au moyen de ressources d'État, sous quelque forme que ce soit, qui faussent ou qui menacent de fausser la concurrence en favorisant certaines entreprises ou certaines productions.

(20) La mesure notifiée par la France constitue bien une aide au sens de cet article. Accordée par l'État, elle sera financée par des ressources de l'État au bénéfice d'une entreprise précise, Bull. Elle n'est pas conforme au principe de l'investisseur privé en économie de marché. En particulier, on ne saurait soutenir que l'État intervient au même titre et dans les mêmes conditions que les porteurs d'océanes, parce que la créance de la France porte sur une aide d'État au sauvetage dont le délai de remboursement est échu et que l'abandon d'une telle créance, ou l'octroi d'une nouvelle aide d'un montant équivalant à celui de l'aide à rembourser, ne relèvent pas du comportement d'un investisseur et ne peuvent donc être appréciés conformément au principe de l'investisseur privé. De plus, la mesure notifiée est séparée dans le temps du remboursement de l'aide au sauvetage précédente et elle diffère dans sa forme des mesures financières prises par les actionnaires et les porteurs d'océanes. En tout état de cause, la mesure notifiée n'est pas accompagnée d'engagements financiers comparables de la part des autres actionnaires. L'aide affecte les échanges entre États membres et fausse ou menace de fausser la concurrence en raison du fait que Bull est une société internationale, et que ses produits font l'objet d'échanges internationaux. En outre, Bull a des concurrents sur le marché commun, tels IBM, Fujitsu/Siemens, Sun, SAP, Oracle et HP.

3.2. La compatibilité de l'aide

(21) La mesure notifiée doit être appréciée en tant qu'aide d'État ad hoc dans le cadre du présent examen provisoire. L'article 87, paragraphes 2 et 3, du traité CE prévoit des

dérogations à l'incompatibilité générale visée au paragraphe 1.

(22) Les dérogations prévues à l'article 87, paragraphe 2, du traité CE ne sont pas applicables en l'espèce car les mesures d'aide ne revêtent pas de caractère social et ne sont pas octroyées à des consommateurs individuels, elles ne sont pas destinées à remédier aux dommages causés par les calamités naturelles ou par d'autres événements extraordinaires, et elles n'ont pas pour objet de favoriser l'économie de certaines régions de la République fédérale d'Allemagne affectées par la division de l'Allemagne. Il en est de même des dérogations prévues à l'article 87, paragraphe 3, points b) et d), qui ne sont manifestement pas applicables.

(23) D'autres dérogations sont prévues à l'article 87, paragraphe 3, points a) et c), du traité CE. Puisque le principal objectif de l'aide n'est pas régional mais concerne le sauvetage d'une entreprise en difficulté, seules les dérogations visées au point c) s'appliquent. Celui-ci prévoit l'autorisation des aides d'État destinées à faciliter le développement de certaines activités économiques, quand elles n'altèrent pas les conditions des échanges dans une mesure contraire à l'intérêt commun. La Commission a publié des lignes directrices spécifiques pour apprécier les aides au sauvetage et à la restructuration d'entreprises en difficulté (ci-après, «lignes directrices»)⁽¹²⁾. Il est clair que la mesure ne vise aucun autre objectif horizontal. En outre, la France n'invoque aucun autre objectif et se fonde sur lesdites lignes directrices pour justifier la compatibilité de la mesure notifiée.

(24) La mesure ne respecte pas les critères établis pour les aides au sauvetage, notamment parce qu'elle n'a pas un caractère temporaire. Par contre, la France fait valoir que l'aide respecte toutes les conditions prévues pour les aides à la restructuration. Il est évident, au vu des chiffres concernant ses fonds propres, que la société Bull doit être considérée comme en difficulté au sens du point 5, sous a), des lignes directrices et que l'ensemble du groupe est également en difficulté au sens des points 4 à 8 dudit texte. La Commission, en revanche, a des doutes concernant le respect des autres critères.

Retour à la viabilité

(25) Le plan de restructuration est largement basé sur les derniers chiffres financiers, qui démontreraient un retour à la viabilité dans le cas où le bilan était assaini. En dépit d'une décroissance du chiffre d'affaires, l'exploitation a conduit à un EBIT de 18 millions d'euros au cours du deuxième semestre 2002, un EBIT de 20 millions d'euros et un résultat net de 1,3 million d'euro au cours du premier semestre 2003 et un EBIT de 20,7 millions d'euros et un résultat net de 2,8 millions d'euros au cours du second semestre (résultats non audités). Bien que ces chiffres viennent à l'appui des arguments des autorités françaises, la Commission estime que la durée d'un an et demi est trop restreinte pour prouver le retour à la viabilité.

⁽¹¹⁾ Règlement (CE) n° 659/1999 du Conseil du 22 mars 1999 (JO L 83 du 27.3.1999, p. 1).

⁽¹²⁾ Lignes directrices communautaires pour les aides d'État au sauvetage et à la restructuration d'entreprises en difficulté (JO C 288 du 9.10.1999, p. 2).

(26) Les prévisions pour les marchés en cause ne parviennent pas à enlever tout doute sur le retour à la viabilité. Premièrement, elles ne sont pas suffisamment détaillées et ne permettent pas une évaluation précise des perspectives pour les différentes activités de Bull. Deuxièmement, elles n'ont pas toutes la même teneur et il paraît que plusieurs des marchés en cause restent difficiles, surtout à court terme. Troisièmement, et plus fondamentalement, l'information fournie par les autorités françaises ne permet pas d'évaluer si Bull sera capable de tirer avantage d'une éventuelle croissance des marchés. Bull a vendu plusieurs de ses secteurs d'activité et désormais l'activité industrielle du groupe repose largement sur la fabrication des systèmes sur lesquels la concurrence est vive. Pour les activités restantes, il est à démontrer que Bull a pris les bons virages technologiques et qu'elle les a pris à temps. Par exemple, les grosses machines, les GCOS, équipent toujours certaines grandes administrations et assurent à Bull d'importants et récurrents revenus de maintenance. Mais il est prévu que leur nombre ne cessera de diminuer et elles pourraient disparaître d'ici cinq à dix ans. Le développement d'une nouvelle gamme de serveurs ouverts, assurera-t-il la pérennité de la société, face à la concurrence? Et Bull, saura-t-elle adresser la baisse tendancielle de la maintenance engendrée par les nouveaux serveurs? De même, le réseau pour les services a été recentré surtout sur la France et l'Italie. Cette base géographique, n'est-elle pas une contrainte importante pour le développement des activités de services bénéficiaires à long terme, telles que prévues par la stratégie de Bull? De tels doutes s'imposent d'autant plus que la notification ne contient pas une analyse approfondie des circonstances ayant entraîné les difficultés de Bull en ce qui concerne les activités restantes⁽¹³⁾, ni suffisamment de détails sur la manière dont il est prévu que Bull se comportera sur ces marchés⁽¹⁴⁾. De plus, le projet de recapitalisation n'implique aucun nouveau partenaire au-delà des acteurs déjà présents, qui sont France Télécom et NEC.

(27) En conclusion, il n'est pas clair que le plan de restructuration permet de résoudre les difficultés et de relever les défis sur ces marchés de manière efficace. En conséquence, la Commission doute que le plan soit suffisamment solide pour garantir le retour à la viabilité.

Prévention de distorsions de concurrence indues

(28) La France souligne que les parts de marché de Bull dans le domaine des services et dans le domaine des serveurs sont très faibles⁽¹⁵⁾, que Bull se situe loin derrière ses principaux concurrents, et que Bull a cédé la majeure partie de ses activités hors de France, ce qui limite l'impact négatif de l'aide dans les autres États membres. De plus, la dispa-

rition de Bull contribuerait à affaiblir le jeu de la concurrence en Europe: Bull, reconnu comme un spécialiste des environnements hétérogènes et ouverts, offre à ses clients des libertés de choix qui n'existeraient pas autrement. La Commission doute que ces arguments suffissent pour exclure des distorsions indues, vu le montant élevé de l'aide.

Aide limitée au minimum

(29) La Commission doute que l'aide soit limitée au minimum, particulièrement à la lumière des éléments suivants. Premièrement, il n'est pas clair quels seront les ratios de solvabilité et de liquidité après le versement de l'aide et comment ceux-ci se situent en comparaison avec ceux des concurrents sur les marchés concernés. En ce qui concerne les dettes à long terme, Bull resterait largement désendettée. La Commission remarque qu'une partie importante de l'aide au sauvetage aurait servi au remboursement des lignes de crédit à court terme, d'un emprunt obligataire, d'obligations en yens japonais et d'un crédit bancaire. La Commission se demande si, une fois rétablie la viabilité, ces institutions financières ne se montreraient pas prêtes à concéder de nouvelles lignes de crédit, permettant la restauration de la viabilité de Bull avec un montant d'aide plus réduit. Deuxièmement, la Commission se demande si les autres actionnaires ne pourraient pas participer dans une mesure plus importante à la recapitalisation. La contribution de 33 millions d'euros du groupe d'investisseurs paraît relativement faible et la Commission remarque que la principale alternative proposée par un fonds d'investissement américain, qui n'a pas été adoptée, prévoyait une injection de capital plus élevée. Troisièmement, le plan de restructuration prévoit pour les porteurs d'océanes une diminution de l'ordre de 90 % de la valeur économique de leurs créances. Refuser l'aide signifierait selon les autorités françaises la faillite de l'entreprise, entraînant probablement une perte totale de ces créances. La Commission se demande donc dans quelle mesure les porteurs d'océanes pourraient accepter une diminution plus importante que celle qui est actuellement prévue. Quatrièmement, la Commission n'est pas en mesure, à ce stade et compte tenu de sa complexité, d'apprécier la valeur économique de la clause de retour à meilleure fortune. De plus, cette valeur dépend des bénéfices futurs. Comme la Commission a des doutes quant au retour à la viabilité, elle a également des doutes sur la valeur de la clause. Pour ces raisons, la Commission doute que l'aide ne conduise pas l'entreprise à disposer de liquidités excédentaires qu'elle pourrait consacrer à des activités agressives susceptibles de provoquer des distorsions sur le marché et qui ne seraient pas liées au processus de restructuration.

(30) Il est à constater que la société et ses actionnaires contribuent au plan de restructuration. Selon les autorités françaises, Bull a contribué au plan de restructuration à hauteur de 94 millions d'euros provenant de la trésorerie disponible au 31 décembre 2001 (hors l'avance de l'État versée en décembre 2001) et de 160 millions d'euros provenant de la cession d'actifs en 2002 et durant le premier semestre de 2003. La contribution des actionnaires et des porteurs d'océanes se situerait entre 44 millions d'euros et 62 millions d'euros. La Commission constate, cependant, que l'aide notifiée atteint un montant très largement supérieur au total de ces contributions privées.

⁽¹³⁾ Tout en reconnaissant que Bull a porté remède à un grand nombre de problèmes en cédant de nombreux actifs industriels fortement déficitaires, en réduisant les coûts d'administration et de gestion en pourcentage des ventes et par les changements de personnel au sein du conseil d'administration.

⁽¹⁴⁾ La Commission dispose de plusieurs documents internes de la société sur les projections 2002-2007, contenant davantage de détails. Cependant, ces documents datent de début 2003 et ne contiennent pas une analyse approfondie des causes des difficultés.

⁽¹⁵⁾ La France indique que, dans le domaine des serveurs haut de gamme, la part de marché de Bull au niveau européen était de moins de 3 % (environ 5 % pour les serveurs moyens et haut de gamme), tandis que la part de marché dans le domaine des services informatiques s'élevait à moins de 2 %.

Principe de l'aide unique («one time, last time»)

- (31) En 1993 et 1994, l'État français a accordé des aides à la restructuration à Bull, qui ont été approuvées par la Commission. La Commission constate que les aides notifiées dans le cas d'espèce seront payées au plus tôt le 31 décembre 2004. Eu égard à la décision de la Commission de 1994, la Commission a des doutes que le principe de l'aide unique (point 48 des lignes directrices) soit respecté. Par ailleurs, les autorités françaises n'ont pas donné d'information sur l'existence de circonstances exceptionnelles, imprévisibles et non imputables à l'entreprise, qui justifieraient une exception, telle que prévue au point 48 des lignes directrices.

Principe «Deggendorf»

- (32) Selon la jurisprudence de la Cour ⁽¹⁶⁾, lorsque la Commission examine la compatibilité d'une aide, elle doit prendre en considération tous les éléments pertinents et notamment l'éventuel effet cumulé de cette aide et d'autres d'aides qui n'ont pas été remboursées. Dans le cas d'espèce, Bull dispose de l'aide au sauvetage dont l'autorisation était conditionnelle au remboursement par Bull le 17 juin 2003 au plus tard. Selon les autorités françaises, l'aide notifiée ne sera payée qu'après le remboursement de l'aide au sauvetage. La Commission devra, toutefois, s'assurer que tel sera le cas.

4. Conclusion

- (33) Eu égard aux considérations qui précèdent, la Commission ne peut conclure que les mesures susmentionnées sont compatibles avec le marché commun. Par conséquent, elle entend ouvrir une procédure formelle d'examen concernant la mesure afin d'apprécier sa compatibilité avec le marché commun.
- (34) La Commission rappelle à la France l'effet suspensif de l'article 88, paragraphe 3, du traité CE, et attire son attention sur l'article 14 du règlement (CE) n° 659/1999 du Conseil, qui prévoit que toute aide illégale pourra faire l'objet d'une récupération auprès de son bénéficiaire.
- (35) La Commission avise la France qu'elle informera les intéressés par la publication de la présente lettre et d'un résumé de celle-ci au *Journal officiel de l'Union européenne*. Elle informera également les intéressés dans les pays de l'AELE signataires de l'accord EEE par la publication d'une communication dans le supplément EEE du *Journal officiel de l'Union européenne*, ainsi que l'autorité de surveillance de l'AELE en leur envoyant une copie de la présente. Tous les intéressés susmentionnés seront invités à présenter leurs observations dans le délai d'un mois à compter de la date de cette publication."

⁽¹⁶⁾ Arrêt de la Cour du 15 mai 1997, *Textilwerke Deggendorf GmbH/Commission et la République fédérale d'Allemagne*, C-355/95, Rec. 1997 p. I-2549.

Tillstånd till statligt stöd enligt artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget

Fall i vilka kommissionen inte gör några invändningar

(2004/C 102/04)

Datum för antagande av beslutet: 25.3.2004**Medlemsstat:** Italien**Stöd nr:** N 488/03**Benämning:** Operativt program för genomförande av regionala åtgärder för att ersätta nötkreatursuppfödare för inkomstförluster till följd av tillfälliga stängningar av företag som omfattats av veterinärrättsliga åtgärder**Syfte:** Att ersätta uppfödare för förluster i samband med att företagets verksamhet tillfälligt upphört efter slakt av hela eller delar av besättningen på order av veterinärinspektörer från och med den 1 januari 2001**Rättslig grund:** Legge regionale 30 maggio 1997, n. 53: «Interventi nel settore agricolo ed agroalimentare», articolo 17, comma 1**Budget:** 280 000 euro (beräknad budget)**Stödnivå eller stödbelopp:** 100 % av inkomstförlusterna, såsom anges i skrivelsen till medlemsstaten**Varaktighet:** Engångsstöd

Giltiga språkversioner av beslutstexten, med undantag av konfidentiella uppgifter, finns på följande Internetadress:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids**Datum för antagande av beslutet:** 25.3.2004**Medlemsstat:** Nederländerna**Stöd nr:** N 23/03**Benämning:** Stödordning för mul- och klövsjuka i Anjum-Ee (Friesland)**Syfte:** Investeringsstöd och tekniskt bistånd till jordbruksföretag och företag med anknytning till jordbrukssektorn efter utbrott av mul- och klövsjuka i provinsen Friesland**Rättslig grund:** Subsidieverordning MKZ Anjum-Ee**Budget:** 1 200 000 euro**Stödnivå eller stödbelopp:**

— Investeringsstöd: 40 %

— Tekniskt bistånd: 100 %

Varaktighet: Engångsstöd

Giltiga språkversioner av beslutstexten, med undantag av konfidentiella uppgifter, finns på följande Internetadress:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids**Datum för antagande av beslutet:** 25.3.2004**Medlemsstat:** Italien (Umbrien)**Stöd nr:** N 250/03**Benämning:** Sostegno a metodi di produzione agricola finalizzati alla tutela della risorsa idrica — Avviso pubblico**Syfte:** Miljöstöd inom jordbruket. Till följd av en omfattande vattenkris som drabbade regionen Umbrien under 2002/2003 sjönk vattennivån i Trasimenosjön avsevärt och de regionala myndigheterna vill vidta åtgärder för att skydda vattenresurserna i syfte att bättre integrera produktionsverksamhet med en korrekt förvaltning och ett korrekt utnyttjande av resurserna. Detta måste ske innan sjön når den krisnivå som innebär att ett offentligt förbud mot att ta vatten ur sjön måste utfärdas. Regionen föreslår därför att jordbruksföretagen avstår från sina rättigheter att ta vatten ur Trasimenosjön och dess biflöden samt att de börjar använda sådan jordbruksteknik som bevarar ytvatten- och vattentäktnivån i Trasimenosjöns avrinningsområde. Man förelår produktion av växter som inte kräver bevattning**Rättslig grund:** Delibera della Giunta regionale n. 495/03**Budget:** 500 000 euro per år (2003–2005), sammanlagt 1 500 000 euro**Stödnivå eller stödbelopp:** 350 euro per hektar**Varaktighet:** Tre år

Giltiga språkversioner av beslutstexten, med undantag av konfidentiella uppgifter, finns på följande Internetadress:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

Datum för antagande av beslutet: 25.3.2004

Medlemsstat: Italien (Kalabrien)

Stöd nr: N 287/03

Benämning: Aiuti a favore degli investimenti nel settore agricolo ed agroalimentare. Delibera della Giunta regionale del 4 giugno 2003, n. 416, in applicazione dell'articolo 2, comma 2, lettera A) della legge regionale 8 luglio 2002, n. 24

Syfte: Investeringsstöd till jordbruksföretag, investeringsstöd i syfte att främja jordbruksverksamhet, investeringsstöd till omflyttning av byggnader i det allmännas intresse

Rättslig grund: Delibera della Giunta regionale del 4 giugno 2003, n. 416, relativa alla determinazione delle modalità di concessione dei contributi a favore degli investimenti nelle aziende agricole in applicazione dell'articolo 2, comma 2, lettera A) delle legge regionale 8 luglio 2002, n. 24, modificata dalla delibera della Giunta regionale del 14 ottobre 2003, n. 779

Budget: 2 000 000 euro (preliminär budget)

Stödnivå eller stödbelopp: Beroende på åtgärd enligt beskrivningen i skrivelsen till medlemsstaten

Varaktighet: Obestämd

Övriga upplysningar: Investeringsstöd i syfte att främja diversifiering av jordbruksverksamhet kommer att beviljas i enlighet med kommissionens förordning (EG) 69/2001 av den 12 januari 2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse

Giltiga språkversioner av beslutstexten, med undantag av konfidentiella uppgifter, finns på följande Internetadress:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

Datum för antagande av beslutet: 25.3.2004

Medlemsstat: Belgien (Flandern)

Stöd nr: N 337/03

Benämning: Stöd till investeringar och etableringsstöd beträffande jordbruk (ändring av en befintlig ordning och en genomförandebestämmelse)

Syfte: Att bevilja initialbidrag för producentgrupper

Rättslig grund:

- Besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2000 betreffende steun aan investeringen en aan de installatie in de landbouw
- Ontwerp van Ministerieel Besluit tot wijziging van het Ministerieel Besluit van 24 november 2000 betreffende steun aan investeringen en aan de installatie in de landbouw
- Décret du gouvernement régional flamand du 24 novembre 2000 concernant les investissements et les installations dans le secteur agricole
- Projet de décret ministériel modifiant le décret ministériel du 24 novembre 2000 concernant les investissements et les installations dans le secteur agricole

Budget: 5 000 euro årligen

Stödnivå eller stödbelopp: 100 %

Varaktighet: Ej fastställd

Giltiga språkversioner av beslutstexten, med undantag av konfidentiella uppgifter, finns på följande Internetadress:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

Förhørsombudets slutrapport i ärende COMP/38.240 – Rör för industriellt bruk

(utarbetad enligt artikel 15 i kommissionens beslut 2001/462/EG, EKSG av den 23 maj 2001 om kompetensområdet för förhørsombudet i vissa konkurrensförfaranden (EGT L 162, 19.6.2001, s. 21))

(2004/C 102/05)

(Text av betydelse för EES)

Utkastet till beslut ger anledning till följande anmärkningar om rätten att yttra sig:

Efter Mueller Industries Inc:s anmälan av en kartell inom LWC-rörsektorn antog kommissionen ett meddelande om invändningar av den 3 juli 2003 riktat till producenter av rör för industriellt bruk, dvs. Wieland Werke AG, Outokumpu Oyj, Outokumpu Copper Products Oy, Società Metallurgica Italiana SpA, KM Europa Metal AG, Tréfinmétaux SA och Europa Metalli SpA.

Alla parter inkom med skriftliga svar på invändningarna inom den angivna tidsfristen. De bestred inte uppgifterna på några väsentliga punkter.

Företagen fick tillgång till handlingarna via cd-romskivor.

Ett företag begärde att få närvara vid hörandet, men drog senare tillbaka sin begäran. De övriga parterna avstod ifrån rätten att försvara sitt ärende vid ett muntligt hörande.

En part begärde att få tillgång till de icke-konfidentiella versionerna av de medsvarandes svar på meddelandet om invändningar. Jag har svarat att kommissionen inte har någon skyldighet att bevilja tillgång till de icke-konfidentiella versionerna av de andra medsvarandes svar.

Med hänsyn till företagens skriftliga svar beslutade kommissionen att inte fortsätta med förfarandet mot Società Metallurgica Italiana SpA.

Utkastet till kommissionens beslut innefattar inte några ytterligare invändningar avseende andra företag än de som anges i meddelandet om invändningar.

Mot bakgrund av ovanstående anser jag att parternas rätt att yttra sig har respekterats i detta ärende.

Utfärdat i Bryssel den 9 december 2003.

Serge DURANDE

Förhørsombudets slutrapport i ärende COMP/38.359 – Elektriska och mekaniska kol- och grafit-produkter

(utarbetad enligt artikel 15 i kommissionens beslut 2001/462/EG, EKSG av den 23 maj 2001 om kompetensområdet för förhørsombudet i vissa konkurrensförfaranden (EGT L 162, 19.6.2001, s. 21))

(2004/C 102/06)

(Text av betydelse för EES)

Utkastet till beslut ger anledning till följande anmärkningar om rätten att yttra sig:

Efter Morgan Crucible Company plc:s anmälan av en kartell inledde kommissionen förfarandet den 23 maj 2003 och antog ett meddelande om invändningar riktat till följande företag: C. Conradty Nürnberg GmbH, Hoffmann & Co. Elektrokohle AG, Le Carbone Lorraine SA, Morgan Crucible Company plc, Schunk GmbH och Schunk Kohlenstofftechnik GmbH, gemensamt och solidariskt, samt SGL Carbon AG.

Alla parter inkom med skriftliga svar på invändningarna inom den angivna tidsfristen. De bestred inte uppgifterna på några väsentliga punkter.

Företagen fick tillgång till handlingarna via cd-romskivor.

Den 18 september 2003 hölls ett muntligt hörande där Morgan och Conradty inte närvarade.

Med hänsyn till företagens skriftliga svar och deras svar vid hörandet har tidsperioden för Hoffmanns deltagande i överträdelsen minskats.

Detta ärende har inte gett upphov till några procedurfrågor vad gäller rätten att yttra sig. Jag anser också att utkastet till beslut bara avser invändningar som parterna har getts möjlighet yttra sig om.

Utfärdat i Bryssel den 25 november 2003.

Serge DURANDE

Förhørsombudets slutrapport i ärende COMP/M.2876 – NewsCorp/Telepiù

(i enlighet med artikel 15 i kommissionens beslut C(2001)1461/3 slutlig av den 23 maj 2001 om kompetensområdet för förhørsombudet i vissa konkurrensförfaranden (EGT L 162, 19.6.2001, s. 21))

(2004/C 102/07)

(Text av betydelse för EES)

(Se kommissionens beslut 2004/311/EG – EUT L 110, 16.4.2004)

Det utkast till beslut som lämnats till kommissionen ger upphov till följande iakttagelser avseende partemas rätt att höras:

I. Tillgång till handlingar

När det gäller tillgången till handlingar skrev The News Corporation Limited, Australien (nedan kallat "Newscorp") till mig och begärde att få utökad tillgång och särskilt tillgång till ett antal dokument som klassificerats som konfidentiella i kommissionens handlingar i ärendet.

Efter en bedömning av denna begäran mottog Newscorp ett detaljerat svar som förklarar arten på och ursprunget för alla de inlagor som det hänvisas till. Vissa dokument innehåller affärshemligheter eller är kommissionens interna dokument och kan därför inte lämnas ut. Andra dokument hade klassificerats som konfidentiella men en icke-konfidentiell version av dessa dokument överlämnades till Newscorp.

Newscorp mottog en icke-konfidentiell version av alla dokument utom två dokument som lämnats av en tredje part, vars innehåll inte effektivt kunde sammanfattas på ett sådant sätt att det fortfarande kunde förstås utan att avslöja det berörda företags namn.

Eftersom detta företag bar begärt konfidentialitet av rädsla för vedergällningsåtgärder, och dokumenten i fråga varken är till företagets fördel eller nackdel, överlämnades inte dessa till Newscorp.

II. Muntlig hearing

Den anmälade parten, Newscorp, gavs möjlighet att lägga fram sina synpunkter muntligt under en formell hearing enligt artikel 14.1 och 14.2 i förordning nr 447/98 som hölls den 5 och 6 mars 2003.

Den föreslagna koncentrationen uppmärksammades av många tredje parter (femton) som hade deltagit i undersökningsförfarandet och begärt att få delta i den muntliga hearingen.

Två av dem hördes enskilt bakom slutna dörrar, eftersom de befarade vedergällningsåtgärder.

III. Kompletterande meddelande om invändningar och tidsfrister för svar

I detta enskilda ärende överlämnades kommissionens invändningar till parterna i två separata meddelanden. Det första meddelandet lämnades måndagen den 17 februari och det andra måndagen den 24 februari. Kommissionen fastställde samma datum för parternas svar, dvs. måndagen den 3 mars.

I sitt svar nämnde Newscorp särskilt att den korta tidsfristen utgjorde en överträdelse av dess rätt till försvar.

Varken rådets förordning nr 4064/89 eller kommissionens förordning nr 447/98 fastställer en specifik tidsperiod för när företagen skall svara på meddelandet om invändningar. I gengäld anges i artikel 14 i förordning nr 2842/98 om hörande av parter i vissa förfaranden enligt artiklarna 85 och 86 (nu 81 och 82) i EG-fördraget, att företagen skall ges en tidsfrist på minst två veckor för att svara.

Det enda specifika krav som åläggs kommissionen finns i artikel 21 i förordning nr 447/98, enligt vilken kommissionen skall "ta hänsyn till den tid som krävs för att utarbeta yttranden och till hur brådskande ärendet är".

Det anges i etablerad rättspraxis att "kravet på skyndsamhet karaktäriserar förordning nr 4064/89" (T-290194 – Kayserberg mot kommissionen, punkt 113; T-310101 – Schneider Electric mot kommissionen, punkt 100; T-221/95 – Endemol Entertainment Holding BV mot kommissionen, punkt 84).

I artikel 21 i förordning nr 447/98 föreskrivs att tidsfristerna skall vara rimliga (rule of reason) och skall tillämpas på ett sådant sätt att undersökningen korrekt kan genomföras och företagens rätt till försvar iaktas.

Kommissionen har i de flesta fall och när det varit möjligt haft som praxis att ge företagen två veckor för att svara på meddelandet om invändningar, inbegripet meddelanden som varit mycket långa, komplicerade eller där parterna på förhand inte alltid haft särskild kännedom om de frågor som tagits upp.

Denna tidsperiod kan dock anpassas för att ta hänsyn till "kravet på skyndsamhet, vilket karaktäriserar förordning nr 4064/89", och också nödvändigheten att genomföra en korrekt undersökning av ärendet.

En grundläggande aspekt vad gäller nödvändigheten att iaktta parternas rätt att höras är att kommissionens slutliga beslut bara kan behandla invändningar som parterna givits tillfälle att yttra sig över.

Kommissionens preliminära ståndpunkt i det andra meddelandet om invändningar var att det faktum att Telecom Italia skulle ha ett betydande innehav i den nya enheten och en plats i styrelsen skulle komma att påverka ärendet. Denna fråga hade dock redan diskuterats med parterna under ett antal månader, hade tagits upp i ett antal möten och särskilt hänvisats till i det artikel 6.1 c-beslut som fattades under slutet på den första månaden av undersökningen.

Därför gäller inte att Newscorp för sent skulle ha upptäckt en ny eller komplex fråga.

Jag anser därför att kommissionen, enligt de särskilda förhållandena i detta ärende, har uppfyllt sina skyldigheter i enlighet med artikel 21 i förordning nr 447/98 vad gäller att fastställa tidsfristen för svar på meddelandet om invändningar till den 3 mars 2003.

Slutligen behålls inte den invändning som nämns i det andra meddelandet om invändningar i utkastet till beslut, till följd av de förklaringar som Newscorp gav i sitt skriftliga svar och under den muntliga hearingen. Det slutliga beslutet innehåller bara invändningar som Newscorp hade kännedom om.

Jag drar därför slutsatsen att den anmälade parten, Newscorp, och tredje parter, i detta ärende har givits möjlighet att utöva sin rätt att höras i enlighet med bestämmelserna.

Utfärdad i Bryssel den 21 mars 2003.

Serge DURANDE

Yttrande från Rådgivande kommittén för koncentrationer avgivet vid dess 113:e möte den 20 mars 2003 om ett preliminärt utkast till beslut i ärende COMP/M.2876 – NewsCorp/Telepiù

(2004/C 102/08)

(Text av betydelse för EES)

(Se kommissionens beslut 2004/311/EG – EUT L 110, 16.4.2004)

1. Rådgivande kommittén är enig med kommissionen om att den anmälda transaktionen utgör en koncentration enligt artikel 3.1 b i koncentrationsförordningen och har en gemenskapsdimension enligt artikel 1.2 i den förordningen.
2. Rådgivande kommittén är enig med kommissionen om att de relevanta produktmarknaderna och den relevanta geografiska marknaden omfattar betal-TV i Italien.
3. Rådgivande kommittén är enig med definitionen av relevanta marknader i tidigare led som påverkas av koncentrationen såsom a) förvärv av ensamrätter till premiumfilmer, b) förvärv av ensamrätt till årliga fotbollsmatcher med nationella lag, c) förvärv av ensamrätt till övriga sportevenemang och d) förvärv av TV-kanaler samt att den relevanta geografiska marknaden för var och en av dessa begränsas till Italien.
4. Rådgivande kommittén är enig med kommissionen om att den anmälda transaktionen skulle skapa eller stärka en dominerande ställning på den italienska marknaden för betal-TV.
5. Rådgivande kommittén är enig med kommissionens analys av de relevanta marknaderna i tidigare led.
6. Rådgivande kommittén är enig med kommissionen om att argumentet om konkurrensmissigt företag ("failing firm-defence") inte kan tillämpas på transaktionen och att det därför finns ett orsakssamband mellan koncentrationen och dess effekt på konkurrensen.
7. En majoritet av kommitténs ledamöter är enig med kommissionen om att de åtaganden som gjordes av NewsCorp den 13 mars 2003 är tillräckliga för att undanröja konkurrenshindren på alla relevanta marknader där koncentrationen skulle ge upphov till eller stärka en dominerande ställning. En minoritet av ledamöterna är av avvikande åsikt.
8. En majoritet av kommitténs ledamöter är enig med kommissionen om att Telecom Italia's aktiehav med 19,9 % motiverar att kommissionen gör en konkurrensanalys. En minoritet av ledamöterna är av avvikande åsikt.
9. En majoritet av kommitténs ledamöter är enig med kommissionen om att undersökningen av marknaden inte givit tillräckliga bevis för att a) Telecom Italia's aktieinnehav ytterligare skulle stärka den kombinerade plattformens dominerande ställning på marknaden för betal-TV eller för att b) Telecom Italia's dominerande ställning på telekom-marknaderna kommer att stärkas och att de åtaganden som gjordes den 13 mars avseende Telecom Italia därför inte bör utgöra krav eller villkor för beslutet. En minoritet av ledamöterna är av avvikande åsikt.
10. En majoritet av kommitténs ledamöter är enig med kommissionens utkast till beslut att, under förutsättning att alla villkor och ålägganden i åtagandena fullgörs, förklara koncentrationen förenlig med den gemensamma marknaden och med EES-avtalets funktion. En minoritet av ledamöterna är av avvikande åsikt.
11. Rådgivande kommittén rekommenderar att detta yttrande offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.
12. Rådgivande kommittén uppmanar kommissionen att ta hänsyn till alla övriga synpunkter som medlemsstaterna lämnat under diskussionens gång.

Förhørsombudets slutrapport i ärende COMP/M.2978 – Lagardère/Natexis/VUP

(enligt artikel 15 i kommissionens beslut 2001/462/EG, EKSG av den 23 maj 2001 om kompetensområdet för förhørsombudet i vissa konkurrensförfaranden (EGT L 162, 19.6.2001, s. 21))

(2004/C 102/09)

(Text av betydelse för EES)

Utkastet till beslut ger anledning till följande anmärkningar:

Ett beslut enligt artikel 6.1 c sändes till den anmälade parten den 5 juni 2003. Under den grundliga utredningen innan meddelandet om invändningar utfärdades sökte den anmälade parten få tillgång till centrala handlingar i kommissionens akt i enlighet med utkastet till insynspolicy som offentliggjordes av kommissionen i december 2002. En del material lämnades ut till den anmälade parten (bl.a. enkäter, den ekonomiska studien och BEUC-rapporten). Tredje part stipulerade dock i vissa fall att deras inlämnade handlingar endast kunde lämnas ut om detta skedde på ömsesidig basis. Den anmälade parten gick inte med på detta. Den 15 oktober 2003 sände Lagardères juridiska representanter ett brev till mig i detta ärende. Mot bakgrund av att meddelandet om invändningar just skulle sändas (något som den anmälade parten kände till) var det vid detta skede i förfarandet dock inte möjligt att gå vidare i denna fråga. Den anmälade parten påmindes också om att insynsbestämmelserna fortfarande var ett förslagsutkast vid den tidpunkten. Jag angav dock att jag skulle se till att erfarenheterna från detta ärende skulle beaktas vid slutredigeringen av texten i Best Practices Guidelines on the conduct of EC merger proceedings.

Ett meddelande om invändningar sändes till den anmälade parten den 27 oktober 2003. Tillgång till akten lämnade samma dag och dagen därpå i form av två cd-rom-skivor. Då en begäran inkom från den anmälade parten om tillgång till ytterligare specifika uppgifter som lämnats in av tredje part som i realiteten var konfidentiella, omformulerade de ansvariga för ärendet denna information till en icke-konfidentiell version och överlämna den till den anmälade parten på detta sätt. Därtill kom att den anmälade parten, efter att ha undertecknat en konfidentialitetsöverenskommelse, på begäran även fick fullständig tillgång till det program som använts i den ekonometriska studie som utförts för kommissionens räkning.

Den anmälade parten fick ursprungligen tid på sig fram till den 10 november 2003 för att besvara meddelandet om invändningar ⁽¹⁾. Den anmälade parten begärde därefter och beviljades en förlängning av svarsfristen till den 17 november 2003. Dagen för den muntliga utfrågningen sköts också upp. Den anmälade parten besvarade meddelandet om invändningar inom vederbörlig tid. Den anmälade parten beslöt att avstå från sin rätt till en muntlig utfrågning.

Under tiden inlämnade den anmälade parten den 13 november 2003 ett dokument som innehöll en redogörelse om ett förslag till åtaganden. De berörda enheterna vid kommissionen samtyckte till att utföra ett marknadstest på basis av denna redogörelse. Följaktligen sändes en icke-konfidentiell version av de potentiella åtagandena till tredje part, tillsammans med en frågelista och en begäran om synpunkter. Berörda tredje parter som aktivt medverkat i ärendet fick också för kommentarer ett exemplar av den icke-konfidentiella versionen av meddelandet om invändningar och, i frånvaro av en muntlig utfrågning, den anmälade partens skriftliga svar.

Den 2 december 2003 (tidsfristen för åtaganden i syfte att ändra koncentrationsplanen) lade den anmälade parten fram ett paket med korrigerande åtgärder för att undanröja de konkurrensfarhågor som ringats in av kommissionen. Tredje part informerades också om de åtaganden som formellt lämnats in.

⁽¹⁾ Detta förlängdes omedelbart till den 11 november mot bakgrund av att den andra cd-rom-skivan blev tillgänglig först den 28 november.

Den 2 december fick den anmälade parten för kommentar även viss ytterligare information som kommissionen ämnade använda som underlag för sitt beslut. Den 17 december mottog den anmälade parten en tredje cd-rom-skiva med icke-konfidentiella versioner av ytterligare upplysningar (i synnerhet marknads-testet) som mottagits av kommissionen fram till den 12 december 2003.

Mot bakgrund av det ovan anförda anser jag att rätten att höras har respekterats i detta ärende.

Utfärdat i Bryssel den 23 december 2003.

Karen WILLIAMS

Yttrande från Rådgivande kommittén för koncentrationer avgivet vid dess 122:a möte den 22 december 2003 om ett preliminärt utkast till beslut i ärende COMP/M.2978 – Lagardère/Natexis/VUP

(2004/C 102/10)

(Text av betydelse för EES)

1. Rådgivande kommittén instämmer med kommissionen om att koncentrationen har en gemenskapsdimension i den mening som avses i koncentrationsförordningen.
2. Kommittén instämmer i kommissionens definition av en primärmarknad för franskspråkiga förlagsrättigheter som måste uppdelas efter bokkategori och en separat marknad för franskspråkig publicering av utländska förlagsrättigheter.
3. Kommittén instämmer i kommissionens definition av sekundärmarknader för franskspråkiga förlagsrättigheter för utgivning av böcker i pocketformat.
4. Kommittén instämmer i kommissionens definition av separata marknader
 - a) för marknadsföringstjänster och distributionstjänster,
 - b) för marknadsföringstjänster efter klass av handlare (bokhandlare, grossister och stormarknader),
 - c) för förlags försäljning av böcker till handlare efter typ av handlare,
 - d) för förlags försäljning av böcker till handlare och för grossisters försäljning av böcker till handlare inom klass 3.
5. Kommittén instämmer i kommissionens definition av separata marknader för försäljning av böcker efter huvudsakliga bokkategorier och med de klassificeringar som föreslås i utkastet till beslut.
6. Kommittén instämmer i kommissionens definition av separata marknader för försäljning av allmänlitterära titlar i stort format och pocketformat.
7. Kommittén instämmer i kommissionens definition av separata marknader för skolböcker och stödmaterial för undervisning.

8. En majoritet av kommittén instämmer i definitionen av de geografiska marknaderna i utkastet till beslut. En minoritet lade ner sin röst.
 9. Förutom i fråga 8a, där en minoritet lade ner sin röst, instämmer kommittén med kommissionen om att koncentrationen i den ursprungliga anmälan skulle ha skapat eller stärkt en dominerande ställning
 - a) på primärmarknaden för franskspråkiga förlagsrättigheter gällande allmänlitterära titlar,
 - b) på sekundärmarknaden för franskspråkiga förlagsrättigheter gällande allmänlitterära titlar i pocketformat,
 - c) på marknaden för marknadsföringstjänster för försäljning till bokhandlare, stormarknader och grossister som tillhandahålls till förlag,
 - d) på marknaderna för distributionstjänster som tillhandahålls till förlag,
 - e) på marknaderna för förlags försäljning av allmänlitteratur, barnböcker, guider och handböcker, skolböcker, stödmaterial för undervisning och referenslitteratur till handlare,
 - f) på marknaden för grossisters försäljning av böcker till handlare inom klass 3.
 10. En majoritet av kommittén delar kommissionens åsikt om att parternas åtaganden, om de genomförs i enlighet med vad som diskuterades i kommittén, är tillräckliga för att undanröja de angivna farhågorna beträffande konkurrensen. En minoritet är av annan åsikt.
 11. En majoritet av kommittén instämmer med kommissionen om att transaktionen, under förutsättning av att alla villkor och skyldigheter som anges i bilagan till beslutskastet helt och hållet uppfylls, bör förklaras förenlig med den gemensamma marknaden och med EES-avtalets funktion. En minoritet är av annan åsikt.
 12. Kommittén rekommenderar att detta yttrande offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.
 13. Rådgivande kommittén uppmanar kommissionen att ta hänsyn till alla övriga synpunkter som lämnats under diskussionens gång.
-

Yttrande från Rådgivande kommittén för koncentrationer avgivet vid dess 68:e möte den 15 september 1999 om ett preliminärt utkast till beslut i ärende IV/M.1383 – Exxon/Mobil

(2004/C 102/11)

(Text av betydelse för EES)

(Kommissionens beslut 2004/284/EG – EUT L 103, 7.4.2004)

1. Rådgivande kommittén är enig med kommissionen om att den anmälda transaktionen
 - (a) utgör en koncentration enligt artikel 3.1 a i koncentrationsförordningen och
 - (b) har en gemenskapsdimension enligt artikel 1.2 i samma förordning.
2. Eftersom koncentrationen inte skapar eller stärker en dominerande ställning på marknaderna för
 - (a) prospektering, utveckling, production och försäljning av råolja och naturgas,
 - (b) kondensering och
 - (c) kemiska tillsatser och smörjmedel (med undantag för flygsmörjmedel)är kommittén enig med kommissionen om att det inte är nödvändigt att fastsälla den exakta omfattningen av de relevanta marknaderna inom dessa områden.
3. En majoritet av kommitténs medlemmar är enig med kommissionen om att de relevanta produktmarknaderna är
 - (a) grossistmarknaden för överföring av naturgas,
 - (b) grossistmarknaden för långdistansöverföring av naturgas,
 - (c) underjordiska lagringsanläggningar för naturgas,
 - (d) basoljor i grupp I,
 - (e) flygsmörjmedel,
 - (f) detaljstförsäljning av motorbränsle,
 - (g) detaljstförsäljning av motorbränsle vid motorvägar och
 - (h) flygbränsle.En minoritet anser att det är nödvändigt att göra skillnad mellan gas med lågt värmevärde och gas med högt värmevärde på grossistmarknaden för långdistansöverföring.
4. En majoritet av kommitténs medlemmar är enig med kommissionen om att de relevanta geografiska marknaderna för produktmarknaderna som anges i punkt 3 ovan är följande:
 - (a) Överföring av naturgas: Nederländerna.
 - (b) Långdistansöverföring av naturgas: Tyskland (nationellt eller regionalt).
 - (c) Underjordiska lagringsanläggningar för naturgas: Södra Tyskland.
 - (d) Basoljor i grupp I: EES.
 - (e) Flygsmörjmedel: hela världen.
 - (f) Detaljstförsäljning av motorbränsle: Österrike, Tyskland, Luxemburg, Nederländerna och Förenade kungariket.
 - (g) Detaljstförsäljning av motorbränsle vid motorvägar: Frankrike.
 - (h) Flygbränsle: flygplatsen Gatwick.

En minoritet anser att marknaderna när det gäller (f) och (g) inte är nationella utan mer begränsade.

5. En majoritet av kommitténs medlemmar är enig med kommissionen om att den anmälda transaktionen skulle skapa eller stärka en dominerande ställning på samtliga marknader som anges i punkt 4 ovan. En minoritet avstår från att rösta.
6. En majoritet av kommitténs medlemmar är enig med kommissionen om att åtagandena som parterna har föreslagit kommer att avhjälpa konkurrensproblemen i fråga om den anmälda koncentrationen på alla de marknader som anges i punkt 4. Förutsättningen är att marknadstester genomförs, att justeringarna som kommissionen har krävt görs och att en mer detaljerad beskrivning av åtagandena presenteras. En minoritet av medlemmarna anser sig inte kunna avge ett yttrande.
7. En majoritet av kommitténs medlemmar är, med reservation för invändningarna i punkt 6, enig med kommissionen om att koncentrationen bör förklaras förenlig med den gemensamma marknaden och EES-avtalets funktion, under förutsättning att parterna fullgör sina åtaganden till fullo. En minoritet anser sig inte kunna avge ett yttrande.
8. Kommittén rekommenderar att detta yttrande offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.
9. Kommittén uppmanar kommissionen att ta hänsyn till alla övriga synpunkter som har lämnats under diskussions gång.

Yttrande från Rådgivande kommittén för koncentrationer avgivet vid dess 82:a möte den 12 juli 2000 om ett preliminärt utkast till ett beslut beträffande ärende COMP/M.1806 – Astra Zeneca/Novartis

(2004/C 102/12)

(Text av betydelse för EES)

(Kommissionens beslut 2004/310/EG – EUT L 110, 16.4.2004)

Rådgivande kommittén är enig med kommissionen om att den anmälda transaktionen utgör en koncentration enligt artikel 3.1 a i koncentrationsförordningen.

Rådgivande kommittén är enig med kommissionen om att den anmälda transaktionen har en gemenskapsdimension enligt artikel 1.2 i koncentrationsförordningen.

Rådgivande kommittén instämmer med den definition av relevanta produktmarknader som kommissionen gör i sitt utkast till beslut.

Rådgivande kommittén instämmer med den definition av relevanta geografiska marknader som kommissionen gör i sitt utkast till beslut.

Rådgivande kommittén delar kommissionens uppfattning att koncentrationen skulle skapa eller förstärka en dominerande ställning på de marknader som anges i beslutskastet om den genomfördes enligt parternas ursprungliga förslag.

Rådgivande kommittén delar kommissionens uppfattning att de åtaganden som parterna har gjort är tillräckliga för att avlägsna dessa farhågor beträffande konkurrensen.

Rådgivande kommittén är enig med kommissionen om att transaktionen bör förklaras förenlig med gemensamma marknaden och EES-avtalet.

1. Rådgivande kommittén förordar att detta yttrande offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.
 2. Kommissionen tar hänsyn till Rådgivande kommitténs yttrande och kommentarer.
-

MEDELANDE TILL LÄSARNA

EUROPEISKA UNIONENS OFFICIELLA TIDNING PÅ 20 SPRÅK

Den **1 maj 2004** då anslutningsfördraget för de nya medlemsländerna Tjeckien, Estland, Cypern, Lettland, Litauen, Ungern, Malta, Polen, Slovenien och Slovakien träder i kraft kommer *Europeiska unionens officiella tidning* att ges ut på de 20 officiella språken inom unionen.

Det färgade bandet på tidningsomslaget tas bort och språkversionerna kommer att anges med följande ISO-koder: spanska (ES), tjeckiska (CS), danska (DA), tyska (DE), estniska (ET), grekiska (EL), engelska (EN), franska (FR), italienska (IT), lettiska (LV), litauiska (LT), ungerska (HU), maltesiska (MT), nederländska (NL), polska (PL), portugisiska (PT), slovakiska (SK), slovenska (SL), finska (FI) och svenska (SV).

Från och med maj 2004 kommer även cd-romversionen av EUT L och C att vara tillgänglig på 20 språk.

GEMENSKAPENS REGELVERK PÅ 9 NYA SPRÅK

Publiceringen av gemenskapens regelverk på 9 nya officiella språk håller på att förberedas. Det kommer att vara tillgängligt

— i pappersversion genom prenumeration. Banden skickas ut efter hand som de publiceras. Prenumerationspris: 2 000 euro.

När hela serien har kommit ut finns även möjlighet att köra enstaka band.

— i cd-romversion när hela serien har kommit ut i pappersversion. Pris för cd-rommen: 1 000 euro.

— i EUR-Lex.

Hela serien kommer att omfatta drygt 200 band (exakt antal är ännu inte fastställt). Första bandet finns nu tillgängligt på 7 nya officiella språk och kommer snart även ut på maltesiska och estniska.

För ytterligare information var vänlig kontakta något av våra försäljningskontor (se omslagets sista sida).